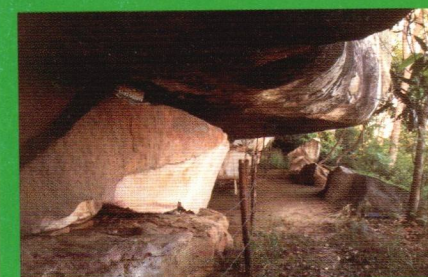
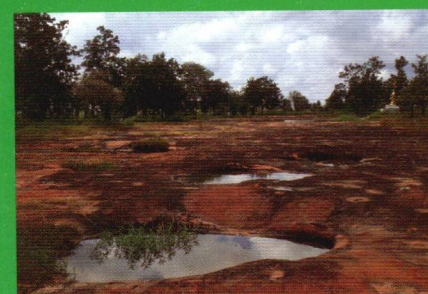
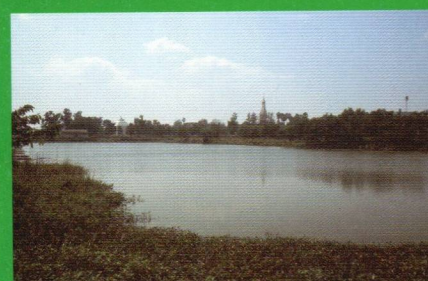
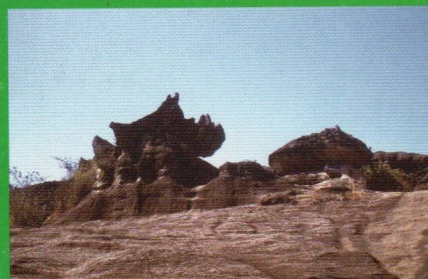
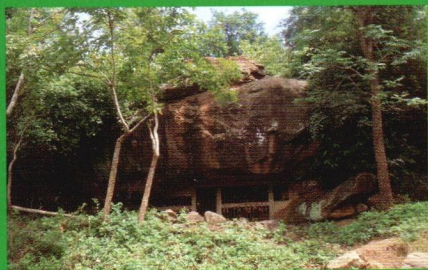

ISBN 974-7529-20-3

แหล่งธรรมชาติอันควรรักษา ของภาคตะวันออกเฉิยงเหนือ

แหล่งธรรมชาติที่ปรากฏอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นเกาะ แก่ง ภูเขา ถ้ำ น้ำตก หาดทราย-หาดหิน ทะเลสาบ หนอง บึง ตลอดจนซากดึกดำบรรพ์ ฯลฯ นับเป็นมรดกทางธรรมชาติที่มีคุณค่าควรอนุรักษ์เป็นอย่างยิ่ง แหล่งธรรมชาติเหล่านี้เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป ไม่สามารถฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้อีก ดังนั้น ในโอกาสที่รัฐบาลได้ประกาศให้ปี พ.ศ. 2532 เป็นปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม จึงได้เสนอเรื่องการประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ต่อคณะรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ให้แหล่งธรรมชาติจำนวน 263 แห่ง ในพื้นที่ 62 จังหวัดเป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนจากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมจึงได้จัดพิมพ์หนังสือแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์จำนวน 62 แห่ง จาก 263 แห่ง โดยแสดงถึงความสำคัญของที่ตั้ง สภาพปัญหา สภาพปัจจุบัน การเข้าถึง และองค์กรที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างจิตสำนึกให้เกิดความรู้สึกรักและหวงแหน ตระหนัก ถึงคุณค่าความสำคัญ ของมรดกทางธรรมชาติเหล่านี้ นอกจากนี้ข้อมูลที่น่าสนใจสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนการจัดการอนุรักษ์ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมต่อไป

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมขอขอบคุณสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรม.ส.ท. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมป่าไม้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นสื่อทำให้เกิดพลังในการอนุรักษ์มรดกทางธรรมชาติให้ประสบผลสำเร็จสมดังเจตนารมณ์ต่อไป

(นายชาติริ ชัยประสิทธิ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ISBN 974-7529-20-3

พิมพ์ครั้งแรก มิถุนายน พ.ศ. 2543

จำนวนพิมพ์ 3,000 เล่ม

ที่ปรึกษา

ชาติริ ชัยประสิทธิ์

วิระ สกุลทับ

มณฑิพย์ ศรีรัตนทา ทาบุญานอน

เดือนใจ สงสภาพ

อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เลขานุการกรม กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ด้วยการสนับสนุนจาก

สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม

กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

จัดทำโดย

บริษัท วิทยารักษ์ จำกัด

140/25 หมู่ 3 ถนนรามอินทรา แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ 10510

โทร: 589-4193

แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

	หน้า (PAGE)		หน้า (PAGE)
สารบัญ	1	32. บึงใหญ่ (145)	37
สารจากนายกรัฐมนตรี	2	จังหวัดมุกดาหาร MUKDAHAN	
มติคณะรัฐมนตรี	3	33. แก่งกะเบา (146)	38
บทนำ	4	34. ภูผาเทิบ (147)	39
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : Northeast	5	35. ภูเก้าพระ (148)	40
จังหวัดชัยภูมิ CHAIYAPHUM		36. ถ้ำผามือแดง (149)	41
1. ผาเง็ก (114)	6	37. น้ำตกตาดโตน (150)	42
2. ถ้ำวัวแดง (115)	7	จังหวัดกาฬสินธุ์ KALASIN	
3. น้ำตกตาดโตน (116)	8	38. ภูสิงห์ (151)	43
4. หนองแวง (117)	9	39. ภูป้อ (152)	44
5. บึงละหาน (118)	10	40. น้ำตกตาดทอง (153)	45
6. ป่าหินงาม (119)	11	41. สะพานหิน (154)	46
จังหวัดขอนแก่น KHON KAEN		จังหวัดมหาสารคาม MAHA SARAKHAM	
7. แก่งฟ้า (120)	12	42. หนองบัว (155)	47
8. บึงแก่นนคร (121)	13	43. หินล่อง (156) แก่ง	48
9. ถ้ำผาพวง (122)	14	จังหวัดร้อยเอ็ด ROI - ET	
10. ผานกเค้า (123)	15	44. ผาน้ำย้อย (157)	49
จังหวัดหนองบัวลำภู NONG BUA LAMPHU		45. บึงพลานุชัย (158)	50
11. ถ้ำเฮอร์วีน (124)	16	จังหวัดยโสธร YASOTHON	
จังหวัดอุดรธานี UDON THANI		46. ภูเก้าพระ (159)	51
12. น้ำตกยูงทอง (125)	17	จังหวัดนครราชสีมา NAKHON RATCHASIMA	
13. หอนางอุษา (126)	18	47. น้ำตกเหวสุวัต (160)	52
14. น้ำตกเฒ่าโต้ (127)	19	48. น้ำตกหลังเหว (161)	53
จังหวัดหนองคาย NONG KHAI		49. บึงกระโทก (162)	54
15. ภูทอก (128)	20	50. ถ้ำวัวแดง (163)	55
16. น้ำตกเจ็ดสีภูวัว (129)	21	จังหวัดบุรีรัมย์ BURIRAM	
17. น้ำตกธารทอง (130)	22	51. ภูกระโดง (164)	56
18. น้ำตกธารทิพย์ (131)	23	52. ภูพนมรุ้ง (165)	57
จังหวัดเลย LOEI		53. ภูพระอังคาร (166)	58
19. แก่งคุดคู้ (132)	24	จังหวัดศรีสะเกษ SI SAKET	
20. ภูกระดึง (133)	25	54. มออีแดง (167)	59
21. ภูเรือ (134)	26	55. น้ำตกสำโรงเกียรติ (168)	60
22. ภูหลวง (135)	27	56. น้ำตกห้วยจันทร์ (169)	61
23. ถ้ำผาพุง (136)	28	57. หนองไพรบึง (170)	62
24. ถ้ำผาปู่ (137)	29	จังหวัดอุบลราชธานี UBON RATCHATHANI	
จังหวัดสกลนคร SAKON NAKHON		58. แก่งสะพือ (171)	63
25. ถ้ำพระทอง (138)	30	59. แก่งตะนะ (172)	64
26. น้ำตกคำหอม (139)	31	60. ผาแต้ม (173)	65
27. น้ำตกตาดโตน (140)	32	61. เสาเฉลียง (174)	66
28. หนองหาน (141)	33	จังหวัดอำนาจเจริญ AMNAT CHAROEN	
จังหวัดนครพนม NAKHON PHANOM		62. หนองสามขา (175)	67
29. ถ้ำพระเวส (142)	34	รายชื่อแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดก	
30. น้ำตกตาดขาม (143)	35	ทางธรรมชาติของท้องถิ่นอันควรอนุรักษ์ในปีแห่ง	
31. น้ำตกตาดโพธิ์ (144)	36	การพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	68-69

สิ่งแวดล้อมของประเทศ - มรดกจากธรรมชาติ

กัตถ์ถนอมรักษา

ผืนแผ่นดินไทยแม้จะไม่กว้างใหญ่นัก แต่ก็เป็นดินแดนที่รวมความอุดมสมบูรณ์อันหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งเป็นผลมาจากความได้เปรียบทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้นของโลกประการหนึ่งและการมีน้ำนํ้ามหาสมุทรโอบล้อม ทำให้มีมั่งคั่งด้วยทรัพยากรจากท้องทะเลลึกประการหนึ่งด้วยปัจจัยที่เอื้ออำนวยจากธรรมชาตินี้เอง ที่นำไปสู่การเป็นถิ่นกำเนิดอารยธรรมมาตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ แหล่งสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

มรดกจากธรรมชาติเหล่านี้เป็นความหลากหลาย ที่รวมเอาความมั่งคั่งเข้าไว้ด้วยกันกับรูปลักษณะแห่งความงามอันล้ำลึกของธรรมชาติ อาทิ ในภาคเหนือของประเทศซึ่งเป็นถิ่นแห่งขุนเขาอันสูงตระหง่าน เรียงราย สลับซับซ้อนและหนาแน่นด้วยพันธุ์ไม้ นับหมื่นชนิด ในลักษณะของป่าเขตร้อนชื้นที่วิวัฒนาการตัวเองมานานับล้านปี นอกจากนี้ทุกเทือกเขายังเป็นถิ่นธรรมชาติที่สร้างความงามให้กับตัวเองด้วยรูปลักษณะที่แปลกแตกต่างกันออกไป ให้เป็นที่ที่นักท่องเที่ยวต่างตื่นตาตื่นใจเพื่อสัมผัสกับความงามที่ไม่จืดจาง

ป่าธรรมชาติอันกว้างใหญ่ไพศาลนี้ นอกจากจะเป็นที่รวมของพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิดแล้ว ความงามของป่าที่สลับด้วยทุ่งหญ้า ลานหิน และพันธุ์ไม้ดอกบนภูเขาต่างๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือของเรา ก็เป็นอีกอาณาจักรหนึ่งของความเป็นป่าอันยิ่งใหญ่ที่วิวัฒนาการด้วยตัวเองมานานแสนนาน

นอกเหนือจากภูเขาและป่าไม้แล้ว ตลอดแนวภาคใต้ทั้งสองฟากฝั่งและภาคตะวันออก ที่โอบล้อมด้วยน้ำนํ้าแห่งทะเลอันดามันทางฝั่งทะเลตะวันตก และอ่าวไทยทางฝั่งตะวันออก ธรรมชาติยังสร้างความงามขึ้นไว้กับเกาะ แก่ง โขดเขา หาดทราย ไปจนถึงความตระการของแนวปะการังใต้ท้องทะเลซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วไปทางแถบหมู่เกาะต่างๆ

แม้แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นภาคที่ประสบกับภาวะแห้งแล้งมากที่สุดในปัจจุบัน ก็ยังมีหลักฐานเด่นชัดที่บ่งชี้ให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในอดีต นั่นคือความยิ่งใหญ่ของเทือกเขาตองพญาเย็นที่เคยเป็นป่าหนาทึบมีอาณาเขตกว้างขวางขึ้นไปจนจรดเทือกเขาเพชรบูรณ์และลงไปจนถึงสุดที่เขาสอยดาว เป็นป่าที่แบ่งกันอาณาเขตของภาคตะวันออกเฉียงเหนือออกจากภาคกลาง เป็นป่าที่มีตำนานเล่าขานถึงความรื่นรมย์มาโดยตลอด

นอกจากนี้ จาร่องรอยหลักฐานทางโบราณคดีที่นับย้อนหลังขึ้นไปกว่า 5,000 ปีที่ผ่านมา ความเจริญของชุมชนบ้านเชียงที่สามารถหล่อหลอมโลหะขึ้นใช้ในยุคโลหะของโลกกับความสามารถในการคิดค้นเทคโนโลยีการหลอมดินเผาให้กลายเป็นโลหะสำริดที่มีฝีมือประณีตในการประดิษฐ์เครื่องใช้และเครื่องประดับจากโลหะสำริด ก็เป็นสิ่งที่ยืนยันว่าภาคตะวันออกเฉียงเหนือเคยเป็นแหล่งอารยธรรมที่มั่งคั่งด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนจึงตั้งอยู่ได้สืบต่อมาจนถึงยุคการสร้างปราสาทหินที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก ในภาคนี้ นักโบราณคดีได้ประมาณว่าในการสร้างปราสาทหินแต่ละแห่งนั้น จะต้องใช้แรงงานผู้คนเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นดินแดนแห่งนี้จึงต้องเคยเป็นที่ตั้งของชุมชนขนาดใหญ่มาก่อน

ในความมั่งคั่งและความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติของประเทศดังกล่าว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือนับเป็นบทเรียนที่มีค่าซึ่งเราจะต้องศึกษาและจดจำเพื่อไม่ให้ดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ และเป็นถิ่นกำเนิดของทรัพยากรธรรมชาติของประเทศต้องเสื่อมสลายลงในลักษณะเช่นนี้

ด้วยเหตุนี้ รัฐบาลจึงถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญและเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมจากธรรมชาตินี้ไว้ให้คงอยู่ตลอดไป เนื่องจากมีแต่เฉพาะความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเท่านั้นที่จะเกื้อหนุนให้ทุกชีวิตสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ และแนวทางการอนุรักษ์ที่สำคัญที่สุดก็คือ การสร้างความรู้สึกรักหวงแหนให้เกิดกับประชาชนทุกคน โดยเฉพาะผู้คนในท้องถิ่นเป็นอันดับแรก เพราะถ้าคนในพื้นที่มีความหวงแหนขึ้นแล้ว เป็นการยากที่คนภายนอกจะเข้าไปทำลายสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นได้

ดังนั้นเนื่องในพิธีทักข์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรัฐบาลจึงได้ประกาศแหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ขึ้นไว้เป็นอันดับแรกจำนวน 263 แห่งทั่วประเทศ ทั้งนี้ ก็เพื่อรณรงค์ให้ท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติเหล่านั้นและรักษาไว้ให้เป็นมรดกอันล้ำค่าของชาติตลอดไป

ที่ นร 0201/17664

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. 10300

7 พฤศจิกายน 2532

เรื่อง การประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ที่ วพ 0503/29977
ลงวันที่ 9 ตุลาคม 2532

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้อง

ตามที่ได้เสนอเรื่องการประกาศแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้น

คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 เห็นชอบมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามที่
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานเสนอ

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีที่แนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) โฉมตรู กัณฑ์พงศ์

(นางโฉมตรู กัณฑ์พงศ์)

ผู้ช่วยเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. 281-2240

1. หลักการและเหตุผล

ธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในที่นี้ หมายถึง ธรรมชาติที่มีคุณค่าทางวิชาการและสุนทรียภาพที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานทางธรณีวิทยา และภูมิศาสตร์ อันเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่นธรรมชาติ จากแนวความคิดนี้สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ ประเภทแรก เป็นธรรมชาติที่มีการเคลื่อนไหว เปลี่ยนแปลงและฟื้นฟูคืนสู่สภาพเดิมได้โดยระบบของตนเอง ได้แก่ ป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์ป่าและสัตว์น้ำเป็นต้น และประเภทที่สอง เป็นธรรมชาติที่ไม่สามารถเคลื่อนไหวหรือคืนสู่สภาพเดิมได้ เมื่อถูกทำลายก็จะหมดสภาพไป จำแนกได้ดังนี้

1. เกาะและแก่ง
2. ภูเขา ถ้ำ น้ำตก และโป่งพุร้อน
3. ทะเลสาบ หนอง และบึง
4. หาดทราย และหาดหิน
5. แหล่งที่มีซากดึกดำบรรพ์ (พืชและสัตว์)
6. สิ่งอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยา และภูมิลักษณะธรรมชาติ

ลักษณะธรรมชาติดังกล่าวข้างต้นจึงมีคุณค่าในเชิงคุณภาพทางสังคม ทางวิชาการ สุนทรียภาพ เอกลักษณ์ สัญลักษณ์ ฯลฯ ของท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากความหมายของคำว่าทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งมีคุณค่าในเชิงเศรษฐกิจ เช่น แร่ธาตุ ป่าไม้ ดิน น้ำ พลังงาน ฯลฯ ซึ่งเป็นสิ่งที่มนุษย์นำมาใช้เพื่อการดำรงชีวิต และมีการจัดการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยตรง

ธรรมชาติทั้ง 2 ลักษณะที่กล่าวถึงข้างต้นมีความสำคัญในฐานะที่เป็นสิ่งแวดล้อมอย่างหนึ่งที่ควรอนุรักษ์ ซึ่งในอดีตที่ผ่านมาการอนุรักษ์ธรรมชาติไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเพราะมิได้คำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยรอบธรรมชาตินั้น ๆ

เนื่องจากการพัฒนาประเทศในอดีตที่ผ่านมา ได้มุ่งการพัฒนาทางเศรษฐกิจเป็นหลัก โดยมีได้คำนึงถึงปัญหาและข้อจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานที่สำคัญประกอบกับการขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงคุณค่าของบทบาทของแหล่งธรรมชาติที่มีต่อบทบาทการผลิตและความคงอยู่ของสังคม จึงทำให้แนวทางการพัฒนาบางประเภทได้ทำลายธรรมชาติที่มีคุณค่าต่อมนุษย์อย่างมหาศาล ด้วยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเผยแพร่สู่ประชาชนเพื่อเป็นการเสริมสร้างจิตสำนึก โดยเฉพาะแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีการขยายตัวของชุมชน ตลอดจนมีการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ค่อนข้างรุนแรง จึงเห็นควรให้มีการดำเนินการสำรวจและจัดทำรายละเอียดเอกสารของข้อมูลแหล่งธรรมชาติในบริเวณดังกล่าวเป็นการเร่งด่วน ทั้งนี้เพื่อเป็นการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางและมาตรการในการจัดการแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อติดตามตรวจสอบสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ปัจจุบันของแหล่งธรรมชาติ ที่ได้รับการประกาศให้เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- 2.2 เพื่อปรับปรุงข้อมูลแหล่งธรรมชาติให้ทันสมัย
- 2.3 เพื่อเป็นข้อมูลในการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ การวางแผนและการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ
- 2.4 เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญของแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์

3. เป้าหมาย

เพื่อให้มีข้อมูลแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ที่ได้รับการประกาศตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2532 ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ได้รับการปรับปรุงรายละเอียดข้อมูลให้ทันสมัยยิ่งขึ้นและสามารถนำไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตลอดจนอนุรักษ์แหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมในอนาคต

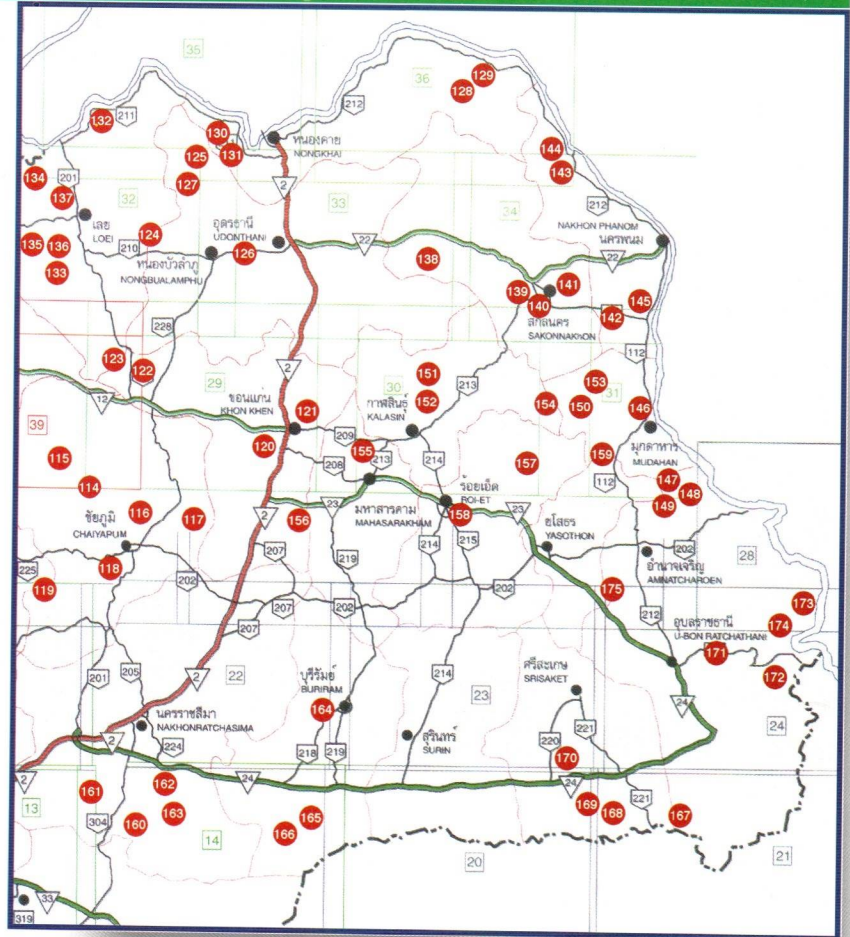
4. ขอบเขตพื้นที่โครงการ

ครอบคลุมแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในพื้นที่ 18 จังหวัด ดังนี้

• นครราชสีมา	• หนองบัวลำภู	• สกลนคร	• อำนาจเจริญ
• ชัยภูมิ	• หนองคาย	• นครพนม	• บุรีรัมย์
• ขอนแก่น	• ร้อยเอ็ด	• มุกดาหาร	• ศรีสะเกษ
• เลย	• มหาสารคาม	• ยโสธร	
• อุดรธานี	• กาฬสินธุ์	• อุบลราชธานี	

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : Northeast

1. ผาเก็ง (114)
2. ถ้ำวัวแดง (115)
3. น้ำตกตาดโตน (116)
4. หนองแขวง (117)
5. บึงละหาน (118)
6. ป่าหินงาม (119)
7. แก่งฟ้า (120)
8. บึงแก่นนคร (121)
9. ถ้ำผาพวง (122)
10. ผานกเค้า (123)
11. ถ้ำเฮอร์วีน (124)
12. น้ำตกยุงทอง (125)
13. น้ำตกเคาะไ้ (126)
14. หนองนาภูเขา (127)
15. ภูทอก (128)
16. น้ำตกเจ็ดสีภูว (129)
17. น้ำตกธารทอง (130)
18. น้ำตกธารทิพย์ (131)
19. แก่งคุดคู้ (132)
20. ภูกระดึง (133)
21. ภูเรือ (134)
22. ภูหลวง (135)
23. ถ้ำผาหลวง (136)
24. ถ้ำผาปู่ (137)
25. ถ้ำพระทอง (138)
26. น้ำตกคำหอม (139)
27. น้ำตกตาดโตน (140)
28. หนองหาน (141)
29. ถ้ำพระเวทย์ (142)
30. น้ำตกตาดขาม (143)
31. น้ำตกนาโพธิ์ (144)
32. บึงใหญ่ (145)
33. แก่งกะเบา (146)
34. ภูผาเทิบ (147)
35. ภูถ้ำพระ (148)
36. ถ้ำฝ่ามือแดง (149)
37. น้ำตกตาดโตน (150)
38. ภูสิงห์ (151)
39. ภูป้อ (152)
40. น้ำตกตาดทอง (153)
41. สะพานหิน (154)
42. หนองบัว (155)
43. หินร่อง (156)
44. ผาน้ำย้อย (157)
45. บึงพลาญ (158)
46. ภูถ้ำพระ (159)
47. น้ำตกเหวสุวัต (160)
48. น้ำตกหลังเหว (161)
49. บึงกระโทก (162)
50. ถ้ำวัวแดง (163)
51. ภูกระโดง (164)
52. ภูพนมรุ้ง (165)
53. ภูพระอังคาร (166)
54. มออีแดง (167)
55. น้ำตกสำโรงเกียรติ (168)
56. น้ำตกห้วยจันทร์ (169)
57. หนองไผ่บึง (170)
58. แก่งสะพือ (171)
59. แก่งตะนะ (172)
60. ผาแต้ม (173)
61. เสาเฉลียง (174)
62. หนองสามขา (175)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคนี้มีพื้นที่ 105,533.963 ไร่ แบ่งออกเป็น 19 จังหวัด ได้แก่ นครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น เลย หนองบัวลำภู อุดรธานี หนองคาย ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ สกลนคร นครพนม มุกดาหาร ยโสธร อุบลราชธานี อำนาจเจริญ สุรินทร์ บุรีรัมย์ และศรีสะเกษ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูงเกิดจากการยกตัวของแผ่นดินมีเนื้อที่กว้างใหญ่ลาดไปทางด้านทิศตะวันออก ด้านทิศตะวันตกมีเทือกเขาที่เกิดจากการแทรกตัวของหินอัคนีเป็นการกั้นระหว่างที่ราบภาคกลางกับที่ราบสูงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เทือกเขานี้ยัง เป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำสายสำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือแม่น้ำชีและแม่น้ำมูลในบริเวณด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือมีแนวเทือกเขาภูพานแบ่งที่ราบสูงออกเป็น 2 ส่วนบริเวณด้านทิศใต้เรียกว่า แอ่งโคราช บริเวณด้านเหนือเรียกว่า แอ่งสกลนคร ภูเขาในภาคนี้ส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินทราย เมื่อเกิดการกัดเซาะตามธรรมชาติทำให้เกิดธรณีสัณฐานแบบแปลกๆ และมีการแทรกตัวของหินอัคนีเกิดเป็นภูเขาไฟในบางบริเวณโดยเฉพาะทางตอนใต้ของภาค แหล่งธรรมชาติที่พบมากได้แก่ น้ำตก และถ้ำในบริเวณเทือกเขาด้านทิศตะวันตก และเทือกเขาภูพานด้านตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลางของภาคมีภูเขาหินทรายซึ่งเป็นภูเขาโดดขนาดใหญ่ ทำให้บริเวณด้านบนเป็นที่ราบกว้างใหญ่เช่น ภูกระดึง มีธรรมชาติงดงามแปลกตาเป็น ลักษณะเด่นซึ่งไม่พบในภาคอื่นของประเทศนอกจากนี้ยังมีการกัดเซาะที่ทำให้เกิดลักษณะธรณีสัณฐานแปลกๆ ทั้งบนบก และในแม่น้ำเป็นบริเวณกว้าง

แหล่งธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีทั้งสิ้น 62 แห่งใน 19 จังหวัด

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (114)

ผาแก้ง / PHA KOENG / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

บ้านนาสมบูรณ์ หมู่ 8 ตำบลกุดชุมแสง อำเภอนองบัวแดง
จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่พักผ่อน และเป็นจุดชมทัศนียภาพที่สวยงามมากในจังหวัด
ชัยภูมิ

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2159 (ชัยภูมิ-หนองบัวแดง) บริเวณหลักกิโล
เมตรที่ 29 อยู่ริมถนนห่างจากชัยภูมิไปทางตะวันออกประมาณ 30
กิโลเมตร

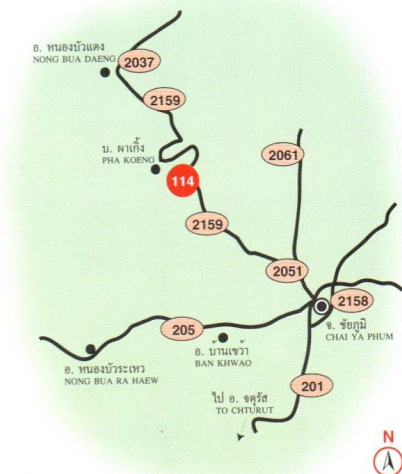
สภาพปัจจุบัน

ผาแก้ง มีความหมายว่าผาที่มีลักษณะเหมือนพระจันทร์ เพราะบริเวณ
หน้าผามีชะง่อนหินยื่นออกไปลักษณะครึ่งวงกลมคล้ายดวงจันทร์ คำว่า
"อีแก้ง" เป็นภาษาถิ่นอีสานใช้เรียก "พระจันทร์" ผาแก้งเป็นชะง่อนผา
ยื่นออกมาข้างทางหลวงบนแนวเทือกเขาแล่นคา กันอาณาเขตระหว่าง
อำเภอมืองชัยภูมิ และอำเภอนองบัวแดง บนภูเขานี้มีพระพุทธรูป
ชัยภูมิพิทักษ์ขนาดใหญ่องค์ยืนสูง 14 ฟุต บริเวณโดยรอบปรับปรุงเป็น
พุทธอุทยานร่มรื่นในบริเวณวัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาแก้ง) บนผาแก้งเป็นพื้นที่
ที่มีอุณหภูมิเย็นสบายตลอดปี มีนักท่องเที่ยวประมาณวันละ 200-300 คน
โดยเฉพาะหน้าเทศกาลจะมีผู้นิยมเข้ามาท่องเที่ยวกันมากมาย

สภาพปัญหา

มีการขีดเขียนบริเวณโขดหินจากนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	58 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5340 IV

องค์กรรับผิดชอบ

วัดชัยภูมิพิทักษ์ (ผาแก้ง) หมู่ 8 ตำบลกุดชุมแสง อำเภอนองบัวแดง
อบต.กุดชุมแสง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (115)

ถ้ำวัวแดง (ถ้ำพระ) / WUA DANG CAVE / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

ตำบลนางแดด อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูป ใช้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระและชาวบ้าน

การเข้าถึง

จากจังหวัดชัยภูมิถึงอำเภอหนองบัวแดงประมาณ 49 กิโลเมตร แล้วไปตามทางถนน รพช. หนองบัวแดง-หนองใหญ่ ประมาณ 38 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดเล็กบนเขาวัวแดง จังหวัดชัยภูมิ มีเรื่องเล่าว่า เคยมีชาวบ้านพบวัวแดงส่งเสียงร้องออกมาจากถ้ำ นอกจากนี้เวลาแดดส่องจะเห็นยอดเขาล้ำวัวแดง โดยมีสันเขาลักษณะคล้ายหลังวัว ภายในถ้ำวัวแดงจะมีพระพุทธรูปประดิษฐานอยู่เป็นจำนวนมาก บริเวณนอกถ้ำเป็นสำนักสงฆ์ถ้ำวัวแดงในบริเวณเดียวกันยังมีถ้ำใหญ่น้อยหลายแห่งเช่น ถ้ำยายชี ถ้ำบ่อทอง เป็นต้น การขึ้นไปยังถ้ำวัวแดงจะต้องเดินไปตามบันไดปูนซีเมนต์ประมาณ 1 กิโลเมตร

สภาพปัญหา

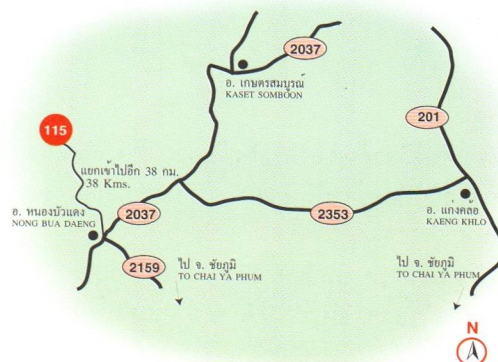
เส้นทางก่อนเข้าถึงทางขึ้นถ้ำวัวแดงเป็นถนนลูกรังยังไม่สะดวก

องค์กรรับผิดชอบ

สำนักสงฆ์ถ้ำวัวแดง

อบต.นางแดด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	03 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	26 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5241 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (116)

น้ำตกตาดโตน / TAT TONE CASCADE / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

บ้านตาดโตน หมู่ 18 ตำบลนาฝาย อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และจังหวัดชัยภูมิ สถิติของนักท่องเที่ยวในปี 2541 มีจำนวนมากถึง 360,980 คน

การเข้าถึง

จากจังหวัดชัยภูมิขึ้นไปทางเหนือตามทางหลวงหมายเลข 2051 ประมาณ 15 กิโลเมตร ถึงบ้านตาดโตนต่อไปอีก 5 กิโลเมตรถึงทางเข้าน้ำตก

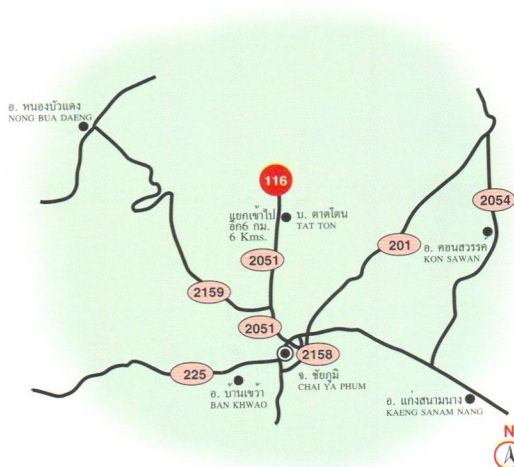
สภาพปัจจุบัน

น้ำตกตาดโตนตั้งชื่อขึ้นตามชื่อของหมู่บ้าน เป็นน้ำตกที่มีลานหินกว้างลดหลั่นเป็นชั้น ๆ สวยงามมากโดยเฉพาะในฤดูน้ำหลาก ด้านบนของน้ำตกประกอบด้วยหินกว้างประมาณ 50 เมตร เรียงตัวลดหลั่นกันจนถึงตัวน้ำตกและยาวไปตามลำน้ำประมาณ 300 เมตร ทำให้น้ำไหลลาดลงตามลานหินที่มีก้อนหินโผล่เป็นระยะ และเป็นแอ่งน้ำต่าง ๆ ที่สามารถเล่นน้ำได้ถึงตัวน้ำตกซึ่งสูงประมาณ 6 เมตร สองข้างลำธารมีพันธุ์ไม้ต่าง ๆ ขึ้นร่มรื่น ไกล่กลานจอดรถเป็นที่ตั้งของศาลเจ้าพ่อตาดโตน(ดวง) และศาลแม่ยาดี ซึ่งเป็นที่นับถือบูชาของชาวจังหวัดชัยภูมิ และจังหวัดใกล้เคียง ประมาณเดือนเมษายน-กันยายนจะมีนักท่องเที่ยวเข้ามาพักผ่อนและเที่ยวเป็นจำนวนมาก

สภาพปัญหา

ขาดการจัดระเบียบและการดูแลรักษาความปลอดภัย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	58 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	02 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5440 IV

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติตาดโตน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาฝาย

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (117)

หนองแขวง / NONG WANG / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

บ้านหนองแขวง ตำบลคอนสวรรค์ อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นเขตอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่าจำพวกนกต่าง ๆ

การเข้าถึง

ตามทางหลวงหมายเลข 202 (ชัยภูมิ - บัวใหญ่) จะมีทางแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 2054 ไปอำเภอคอนสวรรค์ ถึงหน้าวัดการอำเภอ บึงจะอยู่ด้านตรงข้าม

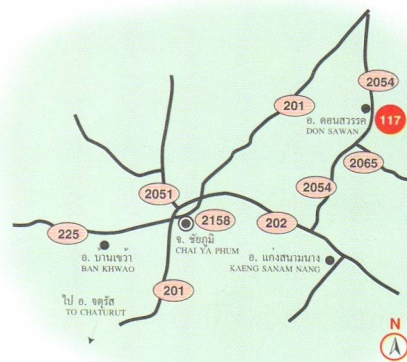
สภาพปัจจุบัน

เป็นบึงธรรมชาติขนาดกลาง เนื้อที่ประมาณ 350 ไร่ รูปร่างค่อนข้างกลมมีถนนวงแหวนสามารถขับรถได้รอบบึง ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-เดือนเมษายน จะมีนกเป็ดน้ำอพยพจากที่อื่นมาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากกว่า 4 หมื่นตัว ยามเย็นโพล่เล่นก่อกำเนิดน้ำจะโผบินขึ้นเป็นฝูง ๆ เต็มท้องฟ้า พบพันธุ์นกที่สำคัญได้แก่ นกเป็ดแดง เป็ดคับแค นกอีล้ำ และนกอีแจว ด้านหน้าของบึงมีสวนกาญจนาภิเษกเป็นสวนสาธารณะและสนามเด็กเล่นที่จัดสร้างโดยสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น ด้านข้างบึงมีศาลเจ้าพ่อหนองแขวงเป็นที่นับถือบูชาของชาวบ้านหนองแขวง

สภาพปัญหา

บึงมีสภาพตื้นเขิน มีตะกอนและวัชพืช ปัจจุบันกำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงสภาพบึงและคันดินโดยรอบ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	55 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	17 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	รวางที่ 5440 I

องค์กรรับผิดชอบ

เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองแขวง/ สภามหาวิทยาลัยขอนแก่น/ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.คอนสวรรค์

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (118)

บึงละหาน / BUNG LAHARN / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

ตำบลละหาน ตำบลหนองบัว อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

หนอง, บึง

ความสำคัญ

เป็นแหล่งขยายพันธุ์ปลาของจังหวัดชัยภูมิ เป็นแหล่งน้ำประปาและทำประมงของชาวบ้านอำเภอจัตุรัส และเป็นสถานที่จัดงานประเพณีทางน้ำของท้องถิ่น

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 201 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 88-89 เข้าทางวัดชนะทางเข้าสะพานกุ่มริมถนน

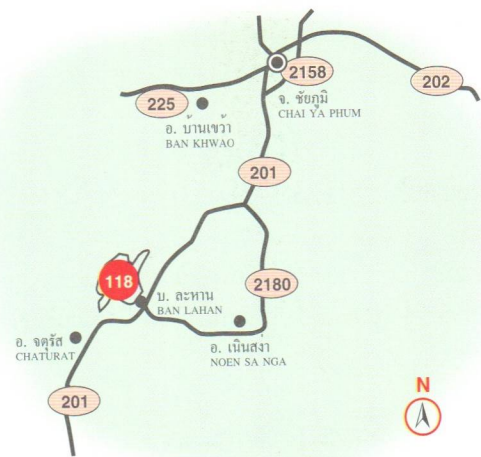
สภาพปัจจุบัน

เป็นหนองน้ำธรรมชาติที่มีพื้นที่ประมาณ 18,000 ไร่ ความลึกโดยเฉลี่ยประมาณ 2 เมตร อยู่ติดกับชุมชนบ้านละหาน ชาวบ้านมาใช้ประโยชน์เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีธรรมชาติที่งดงาม มีศาลเจ้าพ่อหาญคำตั้งอยู่หน้าบึง ใช้จัดงานประเพณีใหญ่ในเดือน 11 มีการแข่งเรือและมิงงานเทศกาลงานบุญในฤดูกาลออกพรรษา ภายในตัวบึงมีพันธุ์ปลาน้ำจืดนานาชนิด เป็นบึงสาธารณะอนุญาตให้ชาวบ้านจับสัตว์นำไปเป็นอาหาร

สภาพปัญหา

มีการพังทลายของตลิ่งในบางส่วนของริมบึง มีวัชพืชมากมายทำให้น้ำสกปรก ในฤดูแล้งน้ำที่ถูกส่งไปเป็นน้ำประปามีรสเค็ม เนื่องจากดินส่วนล่างของบึงและพื้นที่โดยรอบเป็นดินเกลือ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	38 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	53 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5340 I

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.ละหาน, เทศบาลจัตุรัส, สถานีประมงน้ำจืดจังหวัดชัยภูมิ กรมประมง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (119)

ป่าหินงาม / PA HIN NGAM / CHAIYAPHUM

สถานที่ตั้ง

ตำบลบ้านไร่ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดชัยภูมิ

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนที่สำคัญของจังหวัดชัยภูมิ

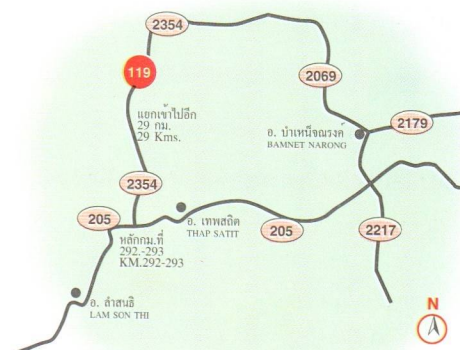
การเข้าถึง

จากตัวเมืองชัยภูมิใช้เส้นทางสายอำเภอมะนิ-จัตุรัส-บ้านเนินจันทรค-เทศาธิติ ระยะทางประมาณ 89 กิโลเมตร ถึงหลักกิโลเมตรที่ 292-293 แยกขวาเข้าสู่ถนน รพช. ประมาณ 29 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นลานหินที่มีรูปร่างแปลกตาในบริเวณพื้นที่มากกว่า 10 ไร่ เกิดจากการกัดเซาะของน้ำดิน, หิน และการยกตัวของเขาเพชรบูรณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นดินปนทรายและหินทราย มีรูปลักษณ์แตกต่างกัน ซึ่งเราสามารถมองเห็นเป็นรูปต่าง ๆ เช่น หินรูปตะปู หินรูปเรดาร์ หินรูปแม่ไก่ เป็นต้น มีต้นไม้เล็กใหญ่ขึ้นเต็มบริเวณ สภาพป่าเป็นป่าเต็งรัง ป่าดิบแล้ง และป่าเบญจพรรณ มีไม้ดอกจำพวก ดอกดุสิตา เอ็นข้า จอกบว้ย และกล้วยไม้จำพวกเอื้องเป็นจำนวนมาก ระดับความสูงของป่าหินงามประมาณ 500-600 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลางอยู่ในแนวรอยต่อระหว่างภาคอีสานกับภาคกลาง (ชัยภูมิกับลพบุรี) ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณเดือนละ 10,000 คน โดยเฉพาะในช่วงเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ซึ่งเป็นฤดูที่ดอกกระเจียวออกดอกในอุทยานแห่งชาติป่าหินงาม จะมีนักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวมากเป็นพิเศษ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	58 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5240 II

สภาพปัญหา

นักท่องเที่ยวเหยียบย่ำและเด็ดทำลายพันธุ์ไม้ มีการหัก เคาะ ขีดเขียน ก้อนหินที่อนุรักษ์ไว้

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติป่าหินงาม ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บ้านไร่

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์(120)

แก่งฟ้า / KAENG FA / KHON KAEN

สถานที่ตั้ง

บ้านหนองบัวดีหมี หมู่ 7 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ประเภท

แก่งและแก่ง

ความสำคัญ

เป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่น และเป็นแหล่งน้ำธรรมชาติ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2 (ขอนแก่น-บ้านไผ่) ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 430 เลี้ยวเข้าไปประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นแก่งหินในแม่น้ำชี เดิมมีน้ำเข้มและใสเหมือนสีฟ้าจึงเรียกว่า "แก่งฟ้า" ตลิ่งทั้งสองข้างสูง ปัจจุบันมีน้ำมากเนื่องจากสร้างเขื่อนยางบริเวณใต้แก่งฟ้า จึงทำให้มีน้ำมากตลอดปีไม่สามารถมองเห็นแก่งได้ เช่นในอดีต

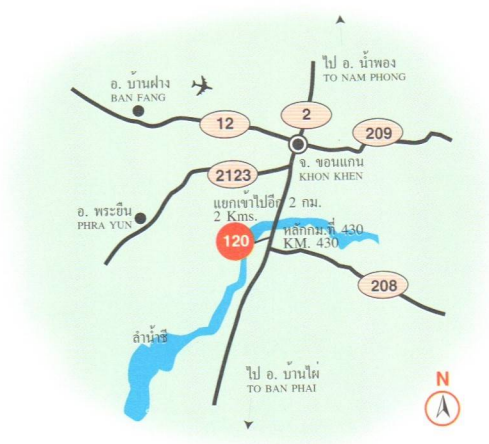
สภาพปัญหา

ทางเข้าไม่สะดวก ทักษะสภาพของความเป็นแก่งจมอยู่ในพื้นน้ำตลอดปี

องค์กรรับผิดชอบ

ไม่มีองค์กรที่แน่ชัด อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ท่าพระ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	18 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	4, ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5541 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (121)

บึงแก่นนคร / BUNG KAEN NAKHON / KHON KAEN

สถานที่ตั้ง

อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นสถานที่พักผ่อนและเป็นสวนสาธารณะที่สำคัญที่สุดของชาวเมืองขอนแก่น

การเข้าถึง

ถนนเทศบาลเมืองขอนแก่น อยู่ภายในตัวเมืองขอนแก่น

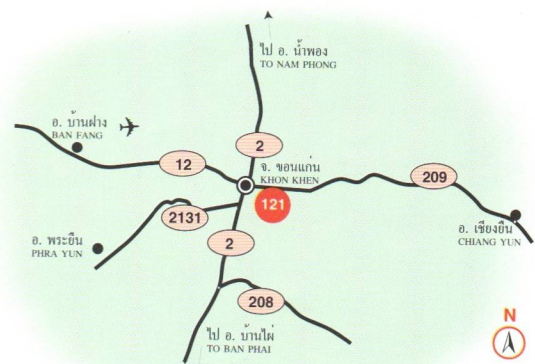
สภาพปัจจุบัน

บึงแก่นนครเดิมเรียกบึงฉิมหรือบึงบอน เป็นบึงธรรมชาติขนาดใหญ่กลางเมืองขอนแก่น มีเนื้อที่ 603 ไร่ บึงนี้เป็นบึงที่ได้รับการพัฒนาบริเวณโดยรอบเป็นสวนสาธารณะ เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และทำกิจกรรมนันทนาการของชาวเมืองท่ามกลางบรรยากาศเย็นสบาย พื้นที่โดยรอบมีการปรับปรุงตกแต่งให้เป็นสวนสุขภาพ ประดับประดาด้วยประติมากรรมรูปต่าง ๆ เทศบาลเมืองขอนแก่นยังปลูกต้นคูณและไม้ดัดไว้โดยรอบ เพิ่มความร่มรื่นสวยงามให้กับสถานที่ นอกจากนี้ยังมีสนามเด็กเล่นและร้านอาหารเปิดบริการหลายประเภท ที่สำคัญยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสำหรับ "เจ้าเพี้ยเมืองแพน" ผู้ก่อตั้งเมืองขอนแก่น ภายในบึงยังมีปลาอีสง ปลานิล ปลาไน และมีการจัดงานเทศกาลประจำปี เช่น งานลอยกระทง งานเทศกาลดอกคูณเสียงแคน

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาดทั้งบริเวณโดยรอบและน้ำในบึง ปัจจุบันกำลังอยู่ในระหว่างการปรับปรุงพื้นที่บางส่วนโดยเทศบาลเมืองขอนแก่น

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	24 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	50 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5541 I

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลเมืองขอนแก่น

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (122)

ถ้ำผาผาง / PHA PHUANG CAVE / KHON KAEN

สถานที่ตั้ง

บ้านธาตุ ตำบลหนองเขียด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น และเป็นสถานที่สำหรับศึกษาธรรมชาติ

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 ถึงบริเวณหลักกิโลเมตรที่ 121 จากทางแยกเข้าสู่อุทยานถ้ำผาผางมีป้อมเข้าไปอีกประมาณ 5 กิโลเมตร แล้วเดินเท้าขึ้นไปยังถ้ำผาผาง

สภาพปัจจุบัน

ถ้ำผาผางเดิมเรียกว่า "ถ้ำร้อยผาง" เป็นเพราะว่าภายในถ้ำมีหินย้อยลงมาเป็นพวง ๆ จากผนังเพดานถ้ำ แต่ก่อนยังไม่เป็นที่รู้จักกันมากนัก เพราะการเดินทางเข้าถึงไม่สะดวก ปัจจุบันมีถนนดินซึ่งตัดเข้าไปชั่วคราวใช้การได้เฉพาะฤดูแล้ง จากบริเวณเชิงเขามีบันไดไม้เข้าสู่ ภายใน มีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก ผนังเพดานถ้ำสามารถเดินทะลุออกไปบนยอดเขาเป็นจุดชมวิวดูได้เป็นอย่างดี ปากถ้ำอยู่ที่สูงเห็นสภาพภูมิประเทศภูเขาหินปูน มีอากาศถ่ายเทดีมาก

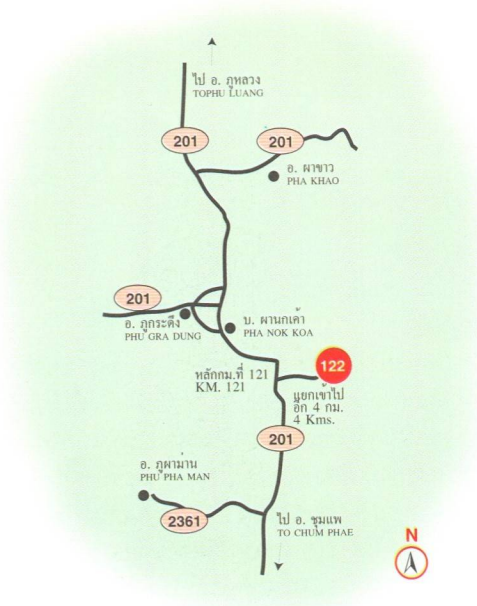
สภาพปัญหา

ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล ท่องเข้าสู่ถ้ำไม่สะดวก บันไดขึ้นสู่ถ้ำผุร่อน ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการปรับปรุงซ่อมแซมโดยหน่วยพิทักษ์อุทยานถ้ำผาผาง

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์อุทยานถ้ำผาผาง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. หนองเขียด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	49 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	00 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5442 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (123)

ผานกเค้า / PHA NOK KHAO / KHON KAEN

สถานที่ตั้ง

บ้านผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอยุเมะ จังหวัดขอนแก่น

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นภูเขาอยู่ใกล้ชุมชน เป็นที่มาของชื่อตำบล

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 201 เส้นทางขอนแก่น-วังสะพุง ถึงหลักกิโลเมตรที่ 125-127 อยู่ริมทางหลวงและริมลำน้ำพอง อยู่ระหว่างเขตต่อแดนอำเภอยุเมะกับอำเภอกุกระดิง จังหวัดเลย

สภาพปัจจุบัน

ผานกเค้าอยู่ทางซ้ายมือของบ้านดงลาน เป็นขุนเขาสูงใหญ่ริมทางหลวงมีรูปร่างแปลกมีเค้าโครงของนกเค้า จะเห็นผาเหนือจะงอยปากขึ้นไปมีลักษณะเป็นหงอน ถัดลงมาเป็นหินกลมโค้งต่ำจากส่วนหงอนลงมาเป็นส่วนหัว ตรงกลางหัวมีรอยหินกะเทาะเป็นสี่เหลี่ยมอยู่ในตำแหน่งดวงตาต่ำลงมาจากส่วนหัวจะถึงแนวปีกทั้งสองข้างที่ทางออกลักษณะของผานกเค้าเป็นภูเขาหินสีดำ เจิงเขามีศาลอันเป็นที่เคารพของชาวบ้าน คือ ศาลหลวงปู่หลุย

สภาพปัญหา

การลักลอบตัดไม้ทำลายป่า

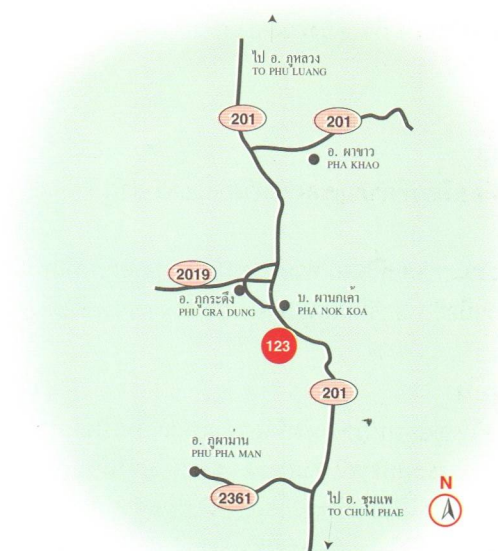
องค์กรรับผิดชอบ

เขตป่าสงวนแห่งชาติดงลาน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ผานกเค้า

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	50 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระยะทางที่ 5342 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนรักษ์ (124)

ถ้ำเอราวัณ / ERAWAN CAVE / NONG BUA LAMPHU

สถานที่ตั้ง

บ้านถ้ำช้างอินทร์แปลง ตำบลวังทอง อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดหนองบัวลำภู

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลขที่ 210 สายหนองบัวลำภู-เลย ถึงกิโลเมตรที่ 31 มีทางแยกขวามืออีก 2 กิโลเมตร และเดินเท้าจากเชิงเขาเดินขึ้นบันได 600 ขั้น

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดใหญ่อยู่บนภูเขาสูงลักษณะแนวเขาเหมือนช้างเอราวัณ บริเวณปากถ้ำมีพระพุทธรูปใหญ่ประดิษฐานอยู่มองเห็นได้เด่นชัดจากระยะไกล ภายในถ้ำเป็นโถงใหญ่มีหินงอกหินย้อยสวยงาม ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไป จนทำให้เกิดตำนานพื้นบ้านเรื่อง "นางผมหอม" (เป็นหินงอกสูง 10 เมตรอยู่กลางบ่อน้ำ) ภายในถ้ำมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย และมีทางทะลุออกสู่หน้าผาสูง สามารถเห็นทัศนียภาพท้องทุ่งอันสวยงาม

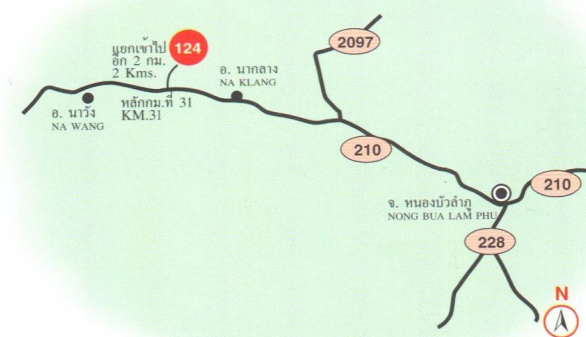
สภาพปัญหา

การสร้างสิ่งก่อสร้างขัดกับธรรมชาติ ผ่นถ้ำมีการขีดเขียน ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล

องค์กรรับผิดชอบ

วัดถ้ำเอราวัณ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. วังทอง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	20 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	09 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5443 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (125)

น้ำตกยงทอง / YUNG TONG CASCADE / UDON THANI

สถานที่ตั้ง

บ้านสว่าง หมู่ที่ 2 ตำบลนาบุง อำเภอนาบุง จังหวัดอุดรธานี

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

จากทางหลวงหมายเลข 2348 (บ้านผือ-น้ำโสม) ถึงกิโลเมตรที่ 25-26 จะมีทางแยกเข้าสู่ น้ำตกอีก 17 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

น้ำตกยงทองเป็นน้ำตกขนาดใหญ่ 2 ชั้น อยู่ห่างจากที่ทำกรวนอุทยานนาบุง-น้ำโสมขึ้นไปประมาณ 800 เมตร บนสันเขาภูพานและภูยาอ มีความสวยงามมากโดยเฉพาะในช่วงฤดูฝนตั้งแต่เดือนมิถุนายน-กันยายน มีลำน้ำไหลผ่านโขดหินและแอ่งน้ำสำหรับลงไปเล่นน้ำได้ท่ามกลางความเขียวขจีของแมกไม้หนาพันธุ์ในป่านาบุง-น้ำโสม ในอดีตบริเวณนี้เต็มไปด้วยสัตว์ป่านานาชนิด และได้ชื่อว่า "น้ำตกยงทอง" ก็คือ ที่นี้เคยเป็นแหล่งอาศัยของนกยูง ในช่วงเทศกาลจะมีคนนิยมเข้ามาท่องเที่ยวประมาณวันละ 5,000-6,000 คน

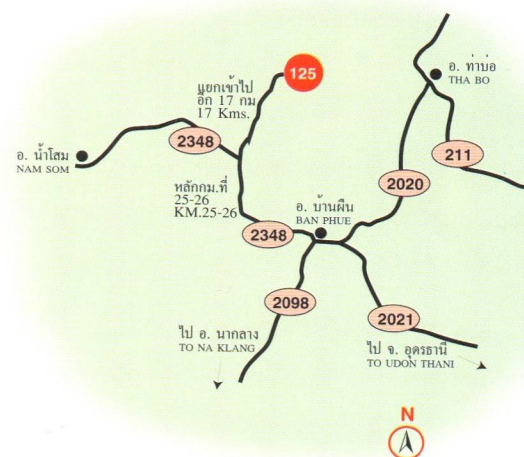
สภาพปัญหา

เจ้าหน้าที่ดูแลไม่เพียงพอ ทางเข้าวนอุทยานไม่สะดวก มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าและล่าสัตว์ มีปัญหาการทิ้งขยะและเศษแก้วทั่วบริเวณ

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานนาบุง-น้ำโสม ส่วนอุทยานแห่งชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาบุง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	55 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	15 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระหว่างที่ 5444 IV, 5444 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์ (126)

หอนางอุษา / USA'S TOWER / UDON THANI

สถานที่ตั้ง

บ้านตัว ตำบลเมืองพาน อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี

ประเภท

สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยาและภูมิลักษณะ-
วรรณนา

ความสำคัญ

เป็นแหล่งโบราณสถาน จากหลักฐานเชื่อว่าเคยเป็นสถานที่ประกอบพิธี
กรรมทางศาสนา ระหว่างพุทธศตวรรษที่ 13-16

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2348 (บ้านผือ-น้ำโสม) ถึงกิโลเมตรที่ 8-9 เลี้ยว
เข้าทางแยกประมาณ 4 กิโลเมตร รถเข้าถึงอุทยานประวัติศาสตร์
ภูพระบาท

สภาพปัจจุบัน

หอนางอุษาเป็นชื่อที่ชาวบ้านท้องถิ่นใช้เรียกชื่อตามท้องเรื่องของนิทาน
พื้นบ้านอีสานเรื่อง "นางอุษาท้าวบารล" เพราะเชื่อกันว่าเป็นเรื่องจริงที่
เกิดขึ้นในบริเวณแห่งนี้ หอนางอุษาเป็นแท่นหินที่ตั้งซ้อนอยู่บนแกนดิน
ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาภูพาน สูงจากระดับน้ำทะเลเฉลี่ยปานกลางประมาณ
320-350 เมตร หรือจากพื้นราบประมาณ 120-160 เมตร ในพื้นที่
อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท มีรูปร่างคล้ายดอกเห็ด มีการ
ตัดแปลงเพื่อใช้ประโยชน์ โดยใช้หินทรายก้อนสี่เหลี่ยมก่อขึ้นเป็นผนัง
ด้านทิศใต้และทิศตะวันออก ส่วนผนังด้านเหนือทั้งภายในและภาย
นอกมีร่องรอยการตกแต่งด้วยปูนขาว ที่บริเวณหินโดยรอบมีใบเสมา 3
หลัก เป็นสิ่งกำหนดเขตสถานที่ศักดิ์สิทธิ์

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	43 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5443 II

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษา

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท กรมศิลปากร
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เมืองพาน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (127)

น้ำตกเฒ่าโต้ / TAO TOE CASCADE / NONG BUA LAMPHU

สถานที่ตั้ง

บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 210 บริเวณกิโลเมตรที่ 82 อยู่ริมถนนใกล้ศาลเจ้าปู่หลุบ รถยนต์เข้าถึงได้สะดวก

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็ก ตั้งชื่อขึ้นตามตำนานพื้นบ้านเรื่องเฒ่าโต้ ซึ่งมากระโดดน้ำตกแห่งนี้แล้วรอดชีวิตได้แต่งงานกับหญิงสาว 2 นาง บริเวณรอบน้ำตกมีต้นไม้รายรอบบริเวณใกล้เคียงมีศาลเจ้าปู่หลุบเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวหนองบัวลำภู รถที่ผ่านศาลเจ้าปู่หลุบมักบิณฑบาตเป็นการแสดงความเคารพและเพื่อความปลอดภัยในการเดินทาง

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด มีขยะมากมาย บริเวณโดยรอบน้ำตกมีสภาพรกร้าง น้ำในน้ำตกแห้งขอด ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่

องค์กรรับผิดชอบ

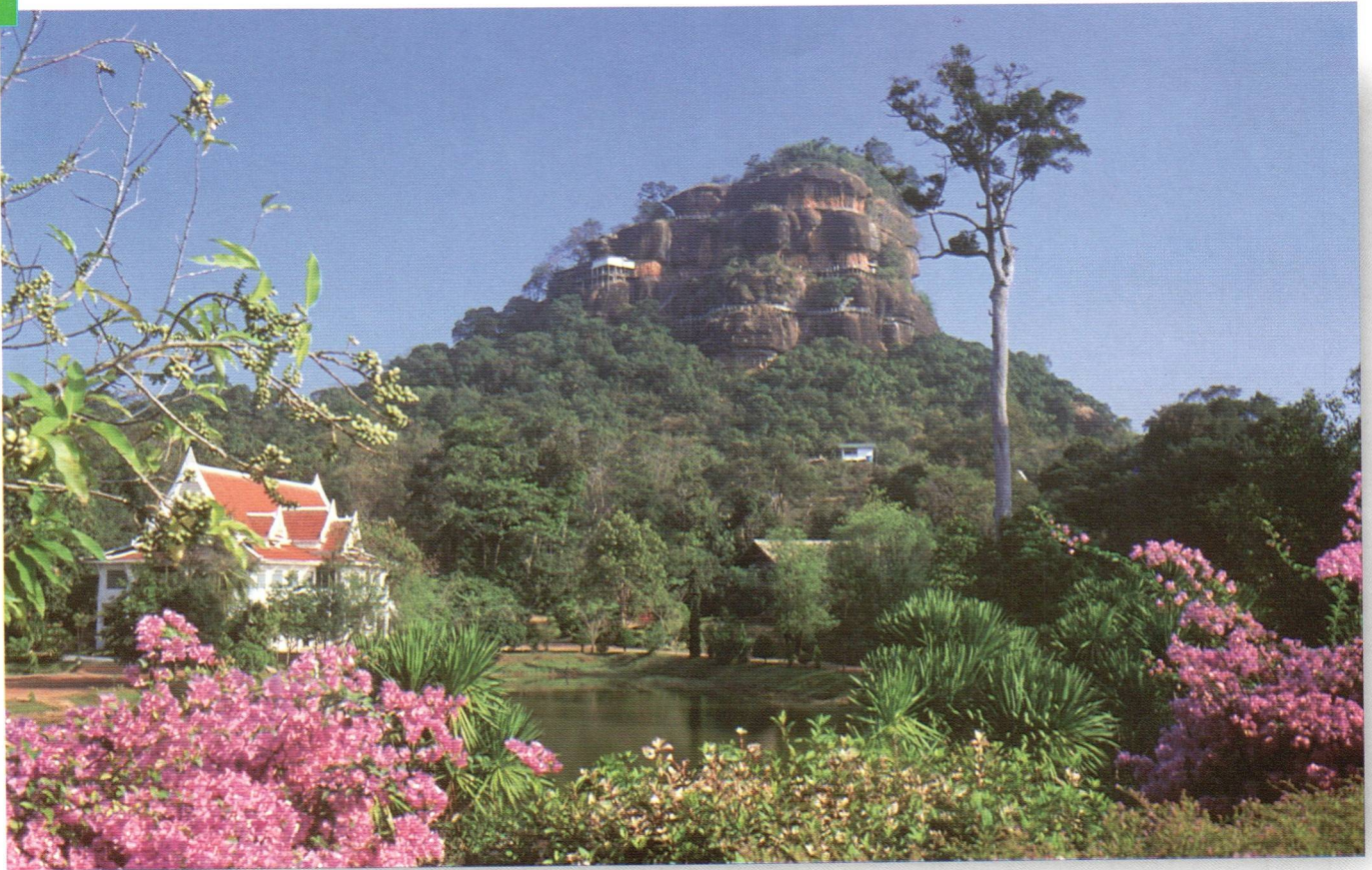
วนอุทยานน้ำตกเฒ่าโต้ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อบต.หนองบัว

แผนที่การเข้าถึงพอส่งเซป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	13 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	28 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5444 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (128)

ภูทอก / PHU THOK / NONG KHAI

สถานที่ตั้ง

บ้านนาคำแคน ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดหนองคาย เป็นแหล่งปฏิบัติธรรมของชาวบ้านและพุทธศาสนิกชน

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 212 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 101 เลี้ยวเข้าถนนรพช. อีกประมาณ 20 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

ภูทอกในภาษาอีสานแปลว่า ภูเขาที่โดดเดี่ยว เป็นภูเขาหินทรายอยู่ในแนวเทือกเขาเดียวกันกับภูวัว พื้นที่ประมาณ 18,000 ไร่ มีลักษณะเป็นภูผาสองชั้น แบ่งเป็นภูทอกใหญ่และภูทอกน้อย การขึ้นภูทอกนั้นเริ่มก่อสร้างบันไดไม้สำหรับไต่ขึ้นไปในปี พ.ศ.2512 มีทั้งหมด 7 ชั้นใช้เวลาก่อสร้างนานถึง 5 ปี บนภูทอกจะมีลานหินลาดหิน ศาลากลางและกุฏิพระ มีถ้ำอยู่หลายถ้ำมีหน้าผามากมาย เมื่อถึงชั้นที่ 7 จะเป็นป่าไม้ร่มครึ้มสวยงามเป็นที่ตั้งของพระวิหารบรรจุพระสารีริกธาตุ แต่เดิมบริเวณภูทอกเป็นป่าที่มีสัตว์ป่ามากมาย ต่อมาในปี พ.ศ.2512 พระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ ได้ก่อตั้งวัดเจติยาศิริวิหารหรือวัดภูทอกขึ้นเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรม ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 200 คน/วัน วันเสาร์-อาทิตย์ ประมาณวันละ 400-500 คน

สภาพปัญหา

ขาดการบำรุงซ่อมแซมบันไดทางขึ้น ในช่วงเทศกาลทางวัดจึงห้ามมิให้ผู้ไต่ขึ้นไปบนภูทอก เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดอันตราย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	08 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	52 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5745 II

องค์กรรับผิดชอบ

วัดเจติยาศิริวิหาร (ภูทอก)
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาแสง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (129)

น้ำตกเจดิสีภูว / JET SI PHU WOUA CASCADE / NONG KHAI

สถานที่ตั้ง

บ้านดอนเสียด ตำบลบ้านด้อง อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 222 บริเวณกิโลเมตรที่ 101 เลี้ยวเข้าถนน รพช.ถึงปากทางเข้าบ้านดอนเสียดมีทางแยกไปอีก 9 กิโลเมตร แล้วเดินเท้าต่ออีก 1.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เดิมเรียกว่า "น้ำตกห้วยกะอาม" ซึ่งเกิดจากธารน้ำของห้วยกะอามบนเทือกเขาภูว เป็นน้ำตกจากหน้าผาสูงแล้วเกิดเป็นละอองไอน้ำกระทบกับแสงแดดยามบ่าย ทำให้เกิดสีรุ้งขึ้นเป็น 7 สี จึงเรียก "น้ำตกเจดิสีภูว" มีลานน้ำตก 3 ชั้น เหนือบริเวณน้ำตกบนสันเขาเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์ภูว

สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล มีการทิ้งขยะและเศษแก้วบริเวณน้ำตก ปัญหาที่ดินเขียนทำลายโฉดหิน ร้านค้าไม่เป็นระเบียบ

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์ป่าดอนเสียดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูว ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.บ้านด้อง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	09 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5745 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (130)

น้ำตกธารทอง / THAN THONG CASCADE / NONG KHAI

สถานที่ตั้ง

บ้านผาตั้ง ตำบลผาตั้ง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจที่มีชื่อเสียงของจังหวัดหนองคาย

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 211 บริเวณกิโลเมตรที่ 74 ก่อนถึงอำเภอสังคม

สภาพปัจจุบัน

น้ำตกธารทองเดิมชื่อ "น้ำตกผาตั้ง" ต่อมาตั้งชื่อตามชื่อวัดเทพธารทอง เป็นน้ำตกซึ่งตกจากหน้าผาสูงประมาณ 30 เมตร เป็นระยะลดหลั่นกันไป ตอนล่างเป็นแอ่งน้ำขนาดใหญ่และลานหินน้ำไหลลงสู่แม่น้ำโขงในแอ่งน้ำสามารถลงไปเล่นน้ำอาบเล่นได้ ในฤดูฝนจะมีน้ำมาก แต่ในฤดูแล้งน้ำน้อย มีผู้นิยมไปพักผ่อนมาก เคยมีสถิตินักท่องเที่ยวหน้าเทศกาลประมาณวันละ 20,000 คน ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 1,000 คน/วัน

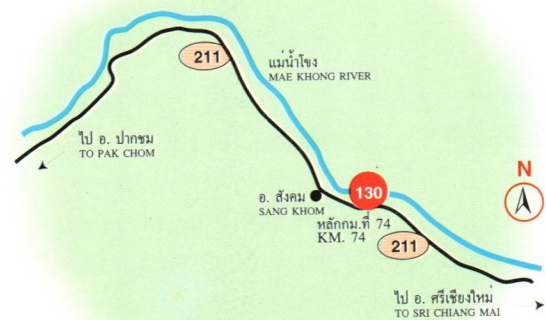
สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล ที่จอดรถไม่เพียงพอ ขาดสาธารณูปโภค และปัญหาการทิ้งขยะ

องค์กรรับผิดชอบ

สวนรุกขชาติน้ำตกธารทอง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ผาตั้ง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	01 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5445 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (131)

น้ำตกธารทิพย์ (น้ำตกตาดเสริม) / (THIP SERM CASCADE) / NONG KHAH

สถานที่ตั้ง

บ้านตาดเสริม ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังคม จังหวัดหนองคาย

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนของประชาชนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 211 ห่างจากอำเภอสังคม บริเวณกิโลเมตรที่ 97-98 มีทางแยกเข้าถนนลูกรังอีกประมาณ 3 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เดิมชื่อน้ำตกตาดหมอกเพราะมีหมอกมาก เป็นน้ำตกที่ตกลงมาจากหน้าผาสูง 3 ชั้น สวยงามมาก ชั้น 2 เป็นหน้าผาสูงประมาณ 100 เมตร ต้องปีนขึ้นไปตามเส้นทางที่ทำไว้ ชั้น 3 สูงประมาณ 70 เมตร สภาพป่าไม้โดยรอบค่อนข้างสมบูรณ์ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชมความงามอยู่เสมอ

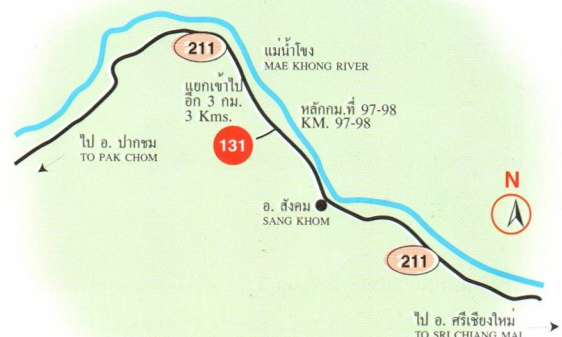
สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลสถานที่และความสะอาด

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.บ้านม่วง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	18 องศา	07 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	12 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5445 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (132)

แก่งคุดู้ / KAENG KHUT KHU / LOEI

สถานที่ตั้ง

ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย

ประเภท

เกาะและแก่ง

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญและมีทัศนียภาพแม่น้ำโขงที่งดงามมากในจังหวัดเลย

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 ไปอำเภอเชียงคาน ก่อนถึงอำเภอเชียงคาน ประมาณ 3 กิโลเมตร มีทางแยกเข้าไปอีกประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นแก่งหินใหญ่ขวางอยู่กลางลำน้ำโขง ประกอบด้วยหินก้อนใหญ่ ๆ เป็นจำนวนมาก จากการที่หินเหล่านี้อยู่ได้นานเป็นเวลานานทำให้มีสีกันไปต่างๆ ตัวแก่งกว้างใหญ่เกือบจรดสองฝั่งแม่น้ำโขงมีกระแสน้ำไหลผ่านไปเพียงช่องแคบๆ ไกลฝั่งไทยเท่านั้นเอง ซึ่งกระแสน้ำเชี่ยวกรากเหมาะที่จะชมแก่งคุดู้ที่สุด คือ เดือนกุมภาพันธ์-เดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นเวลาที่น้ำแห้งมองเห็นเกาะแก่งชัดเจน บริเวณชายฝั่งเหนือแก่ง มีร้านอาหารและร้านขายสินค้าที่ระลึกมากมาย

สภาพปัญหา

น้ำเชี่ยวในฤดูฝนทำให้เกิดการเซาะตลิ่งและเป็นอันตรายต่อนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.เชียงคาน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	53 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	37 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5344 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (133)

ภูกระดึง / PHU KRADUNG / LOEI

สถานที่ตั้ง

ตำบลศรีฐาน อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 บริเวณกิโลเมตรที่ 133 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2019 ผ่านตลาดอำเภอภูกระดึงเข้าไปประมาณ 8 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

อุทยานแห่งชาติภูกระดึงมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 217,576 ไร่ บนยอดภูกระดึงเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ 60 ตารางกิโลเมตร มีต้นสนขึ้นเป็นกลุ่ม ไม้ดอกและป่าละเมาะ พืชพันธุ์สลับด้วยป่าดงดิบเรียงรายไปตามลำธาร มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด เช่น กระต่าย เก้ง กวาง ช้าง จุดท่องเที่ยวที่น่าสนใจบนภูกระดึง ได้แก่ ผานกแอ่น ผาหล่มสัก สระอินดาต น้ำตกเพ็ญพบใหม่ ผาเหยียบเมฆ อุทยานแห่งชาติภูกระดึงจะปิดระหว่างเดือนมิถุนายน-กันยายนทุกปีเพื่อปรับปรุงสภาพธรรมชาติให้ฟื้นตัวและปรับปรุงสถานที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักท่องเที่ยว

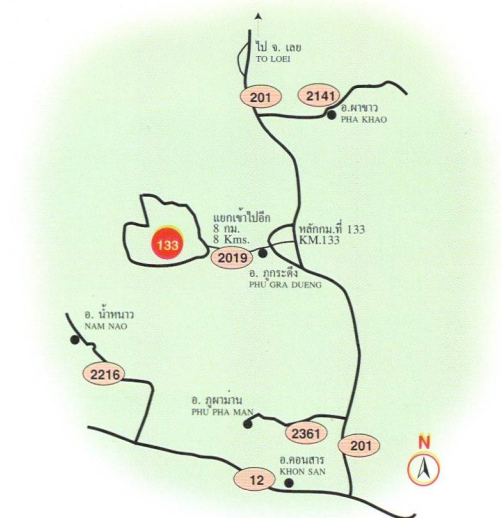
สภาพปัญหา

มีนักท่องเที่ยวจำนวนมาก เกิดปัญหาการทิ้งขยะและเหยียบย่ำต้นไม้ในบริเวณที่มีคุณค่า

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูกระดึง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ศรีฐาน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	53 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	47 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5342 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (134)

ภูเรือ / PHU RUA / LOEI

สถานที่ตั้ง

บ้านหนองบัว ตำบลหนองบัว อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

ยอดภูเรือเป็นสถานที่ที่มีอุณหภูมิต่ำที่สุดในประเทศไทย มีทิวทัศน์ที่สวยงาม เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวนิยมกันอย่างมาก

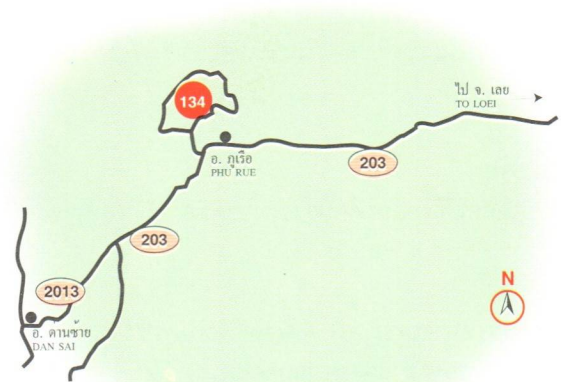
การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 203 ผ่านอำเภอภูเรือถึงกิโลเมตรที่ 60 มีทางแยกเข้าไปประมาณ 10 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นภูเขาสูงใหญ่ บนยอดเขาเป็นที่ราบกว้างใหญ่ มีดินสนขึ้นสลับซับซ้อน มีลักษณะแปลกคือ ส่วนหนึ่งเป็นชะง่อนผาจะโงกยื่นออกไปเหมือนหัวเรือสำเภาใหญ่ อุทยานแห่งชาติภูเรือมีเนื้อที่ทั้งสิ้นประมาณ 75,525 ไร่ ยอดภูเรือมีทิวทัศน์ที่ชมได้รอบทิศทาง ในวันที่อากาศปลอดโปร่งสามารถมองเห็นแม่น้ำเหืองและแม่น้ำโขง ความสูงของภูเรือ 1,365 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง มีอากาศหนาวเย็นเกิดปรากฏการณ์น้ำค้างตามใบหญ้าใบไม้แข็งตัวเป็นเกล็ดน้ำแข็ง ชาวบ้านเรียกว่า "แม่คะนิง" บริเวณยอดภูเรือยังเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป "พระนาวาบรรพต" อันเป็นที่เคารพสักการะของชาวภูเรือ นอกจากนี้อุทยานแห่งชาติภูเรือยังเป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารหลายสายใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ประปา อุปโภคบริโภค ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนธันวาคม-มกราคม มีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ 40,000 คน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	29 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5243 I

สภาพปัญหา

ที่จอดรถไม่พอเพียงรองรับนักท่องเที่ยว มีควันพิษจากท่อไอเสียรถยนต์ ไม่มีไฟฟ้าใช้หลังเวลา 22.00 น.

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูเรือ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ สภาตำบลหนองบัว

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (135)

ภูหลวง / PHU LUANG / LOEI

สถานที่ตั้ง

บ้านเลยวังใส ตำบลเลยวังใส อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ามีพื้นที่รวม 530,000 ไร่ เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

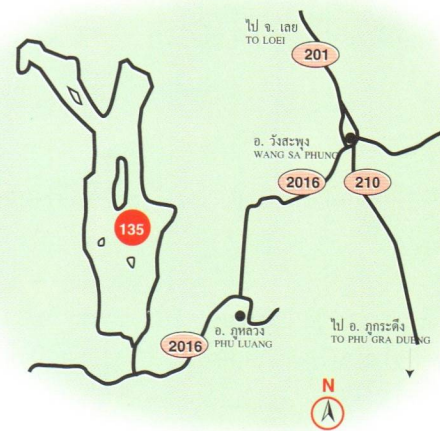
การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 ถึงวังสะพุง มีทางแยกเข้าถนนรพช.หมายเลข 2017 ระยะทางประมาณ 26 กิโลเมตร ถึงที่ทำการเขตแล้วเดินเท้าต่อไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นเทือกเขาที่มีแนวยาวขนาดใหญ่ บนยอดเขามีสภาพทั่วไปเป็นที่ราบสูงอากาศเย็นตลอดปี มีพื้นที่ยาว 530,000 ไร่ บนภูหลวงมีเส้นทางเดินที่ต่อเนื่องกัน โดยเริ่มจากโหล่นมนซึ่งเป็นบริเวณที่พักนักท่องเที่ยวผ่านป่าดงดิบ ลำห้วยป่าสนสามใบและดอกไม้สลับทุ่งหญ้าระยะทางประมาณ 2.3 กิโลเมตร ถึงโหล่นสาวแยงคิ้ว จากนั้นไปเป็นเส้นทางเดินไปยังโหล่นหินแอ่วขัน ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร ผ่านดงดอกไม้หลายชนิดต่อไปเป็นทางเดินสู่ลานหินโหล่นแร่ ระยะทางประมาณ 1.5 กิโลเมตร จะพบภูทาบขาวและกล้วยไม้ป่าต่าง ๆ บริเวณโหล่นแร่สามารถชมทิวทัศน์ของภูเรือ ภูกระดึง ภูอองภู และภูขวาง นอกจากนั้นยังมีสถานที่อื่น ๆ ที่น่าสนใจ ได้แก่ ผาเก็บ ผาขมิ้ว โหล่นข้างผึ้ง และซุ้มเงาซึ่งมีทางเดินติดต่อกัน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	13 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	35 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	รวางที่ 5343 III

สภาพปัญหา

นักท่องเที่ยวเหยียบย่ำและเก็บพันธุ์ไม้ มีการลักลอบทำลายป่า

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูหลวง ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก
สำนักอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เลยวังใส

๙๕
สถานที่ตั้ง

บ้านแก่งหิน ตำบลเขาหลวง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ประเภท

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระสงฆ์ และเป็นสถานที่พักผ่อนจิตใจของชาวบ้านในท้องถิ่น

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 331 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2140 บริเวณกิโลเมตรที่ 11 แยกเข้าถนนลูกรังอีกประมาณ 300 เมตร แล้วเดินเท้าเป็นบันไดสู่ยอดเขาอีกประมาณ 300 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดใหญ่ปากถ้ำกว้างประมาณ 10 เมตร ถ้ำลึกประมาณ 160 เมตร บริเวณปากถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูป และรูปหล่อสมเด็จพระพุทธอาจารย์ (โต พรหมรังสี) และพระอาจารย์ประยูทธ ธัมมยุตโต บริเวณทางขึ้นถ้ำมี

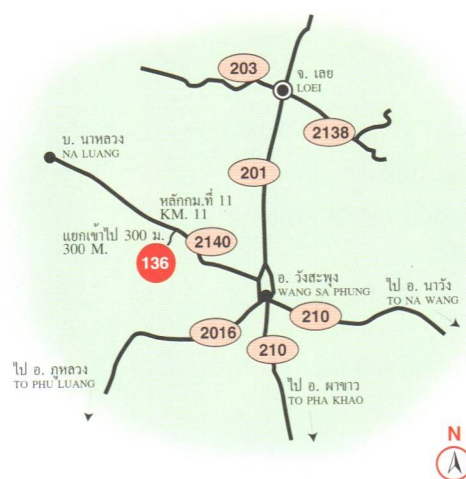
สภาพปัญหา

ทางขึ้นสูงชันมากก่อนถึงบริเวณปากถ้ำ มีอันตรายต่อผู้เข้ามาท่องเที่ยว
ขาดการดูแลรักษาความสะอาด และการป้องกันการขีดเขียนผนังถ้ำ

องค์การรับผิดชอบ

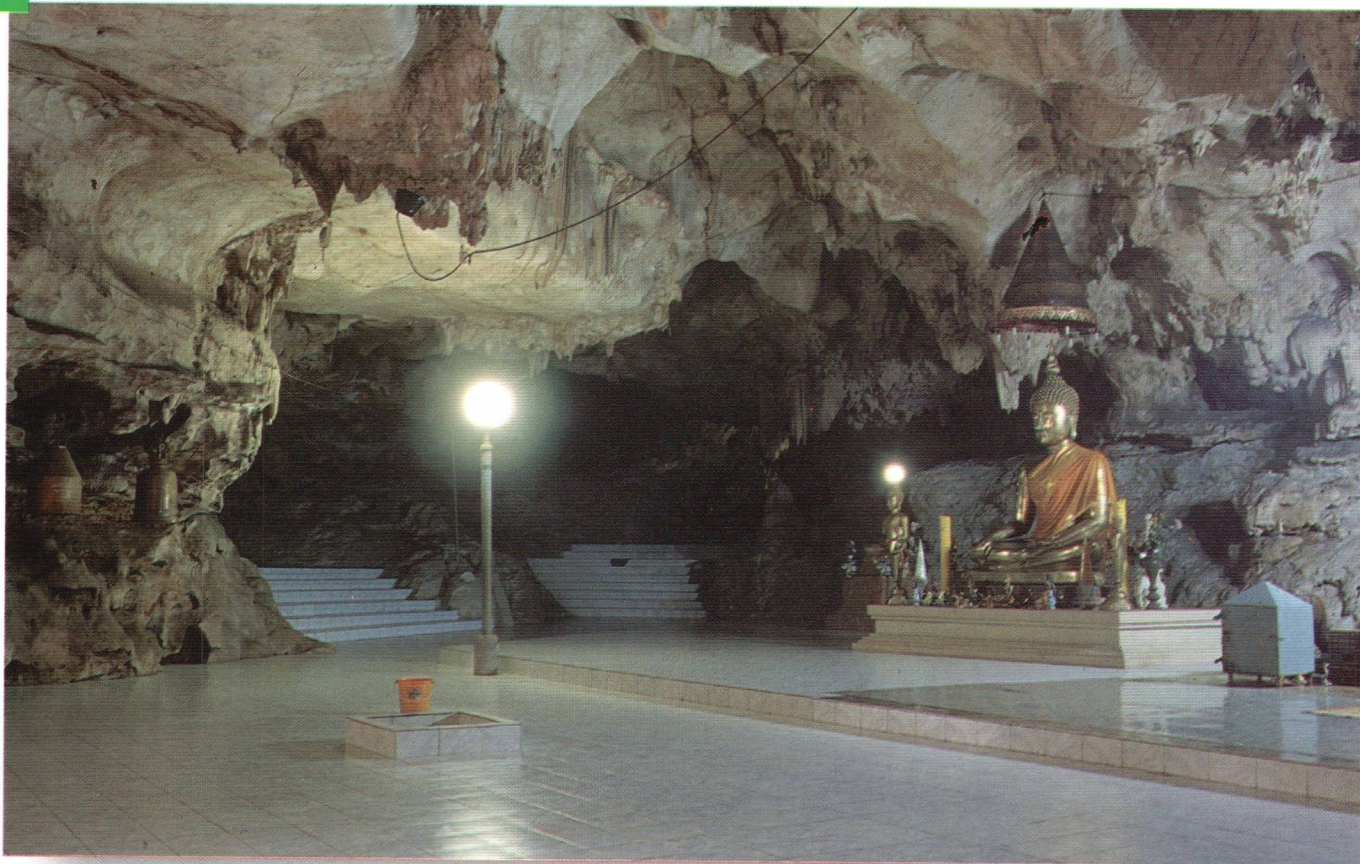
วัดถ้ำผาพุ่ง อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เขาหลวง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	19 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	40 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5343 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (137)

ถ้ำพามู / PHA POO CAVE / LOEI

สถานที่ตั้ง

บ้านปากหมาก ตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวบ้าน และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเลย

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 201 แยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2115 ระยะทางประมาณ 2 กิโลเมตร จะถึงทางแยกเข้าสู่ถ้ำ

สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำขนาดใหญ่มีโถงถ้ำ 3 ห้อง เป็นที่ประดิษฐานของพระพุทธรูปปางต่างๆ มีพระนอนขนาดใหญ่ความยาวประมาณ 10 เมตร ภายในถ้ำมีหินงอกหินย้อยสวยงามมาก และยังมีแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของชาวบ้าน จังหวัดเลย ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละประมาณ 200-300 คน

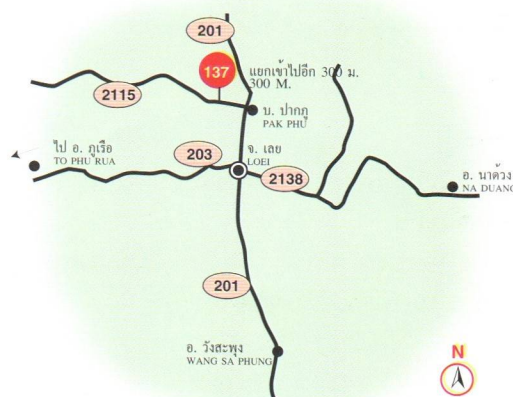
สภาพปัญหา

มีการขีดเขียนผนังถ้ำจากผู้เข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก การตกแต่งสถานที่ขัดธรรมชาติ

องค์กรรับผิดชอบ

วัดถ้ำพามู เทศบาลตำบลนาอ้อ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	34 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	43 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5344 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (138)

ถ้ำพระทอง / PHRA THONG CAVE / SAKON NAKHON

สถานที่ตั้ง

ตำบลค้อเขียว อำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมของพระและชาวบ้าน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 227 บริเวณกิโลเมตรที่ 10 สุดเขตสุขาภิบาล ตำบลค้อเขียว ประมาณ 6 กิโลเมตร มีทางแยกต่อไปอีกประมาณ 2.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

ลักษณะเป็นชะง่อนหินใหญ่ที่เกิดจากการผุกร่อนพังทลายอยู่ในเขตป่าสงวนบนภูผาทอง เทือกเขาภูพาน เดิมมีพระทอง จึงเรียกว่า "ถ้ำพระทอง" ปัจจุบันคงเหลือแต่พระหินสัมฤทธิ์ไม้และศิลาจารึกสมัยเมื่อกว่า 1,000 ปีมาแล้ว มีเจดีย์ปูนปั้นบรรจุพระเกศา และประดิษฐานพระพุทธรูปปางนาคปรก ด้านหลังพระพุทธรูปมีภาพแกะสลักพระพุทธรูปปางนาคปรก สันนิษฐานว่าเป็นศิลปะสมัยเดียวกับพระธาตุนม

สภาพปัญหา

มีการตัดแปลงสภาพธรรมชาติและมีการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งสิ่งก่อสร้างบางส่วนขัดกับสภาพแวดล้อม

องค์กรรับผิดชอบ

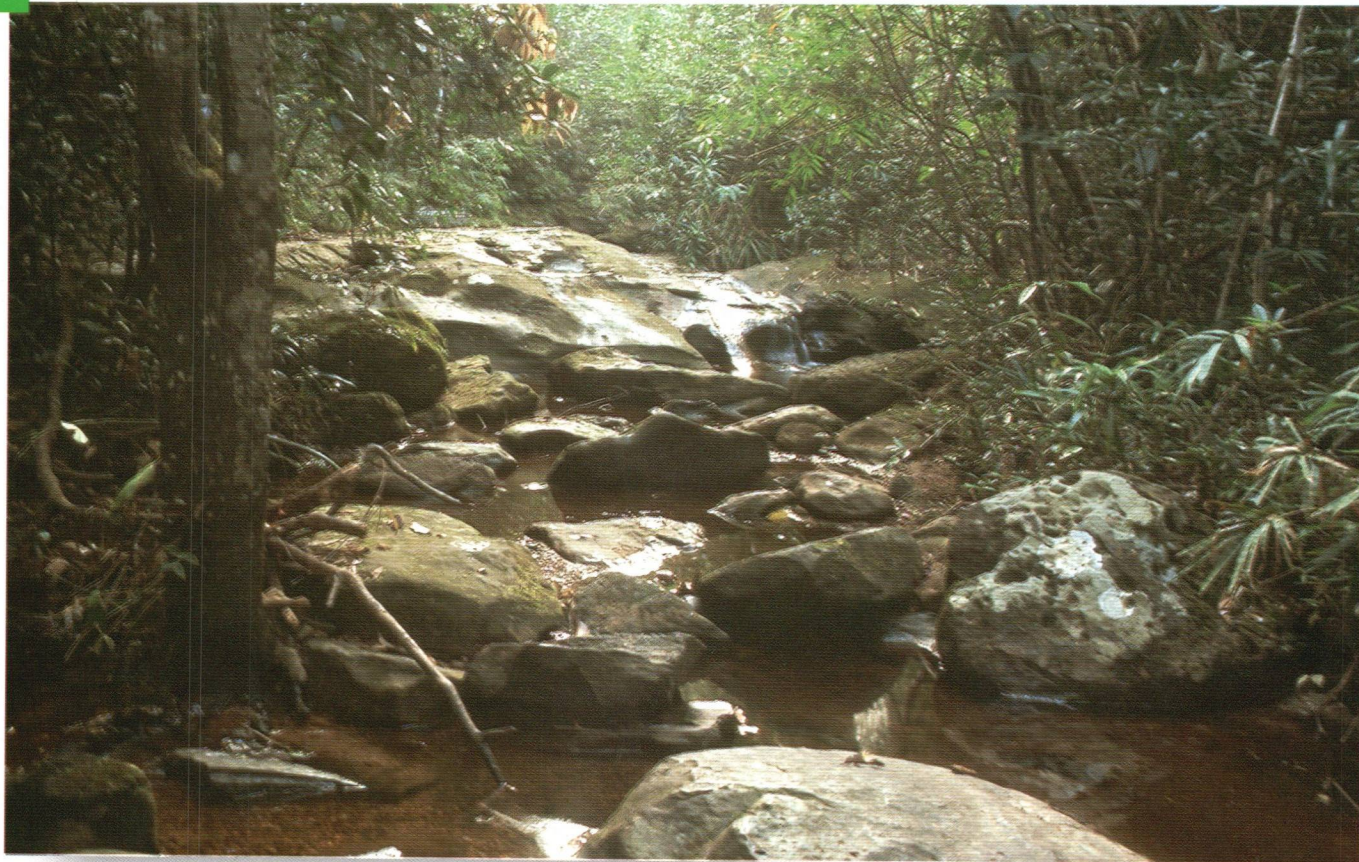
วัดถ้ำพระทอง อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ค้อเขียว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	15 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	30 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5743 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (139)

น้ำตกคำห่อม / KHAM HOM CASCADE / SAKON NAKHON

สถานที่ตั้ง

บ้านห้วยยาง ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสกลนคร

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 213 บริเวณกิโลเมตรที่ 22 เลี้ยวพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์

สภาพปัจจุบัน

น้ำตกคำห่อมมีต้นน้ำจากเขาถ้ำดงถึงบนภูเขี้ยวไหลลงมาสู่อ่างเก็บน้ำห้วยเดียก มีความยาวประมาณ 4 กิโลเมตร ประกอบด้วยน้ำตกหลายชั้น เช่น คำห่อม สามหลั่น สวาท และเทวสินธุ์ชัย ในหน้าแล้งไม่มีน้ำ และไม่มีคนนิยมมาท่องเที่ยว

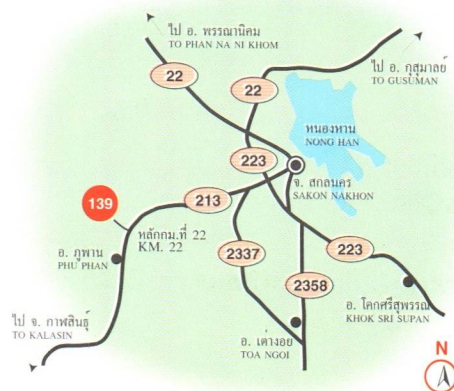
สภาพปัญหา

ขาดการดูแล มีการทิ้งขยะและน้ำแข็งในหน้าแล้ง

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูพาน ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ห้วยยาง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	07 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	03 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5843 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (140)

น้ำตกตาดโตน / TAT TONE CASCADE / SAKON NAKHON

สถานที่ตั้ง

เขตพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกในเขตพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 213 ถึงบริเวณกิโลเมตรที่ 24 เลี้ยวขวาเข้าพระ-
ตำหนักภูพานราชนิเวศน์

สภาพปัจจุบัน

เป็นทางน้ำไหลที่ต่อเนื่องมาจากน้ำตกคำหอม ปลายน้ำตกเป็นอ่างเก็บ
น้ำภายในภูพานราชนิเวศน์ มีน้ำไหลเฉพาะฤดูฝน หน้าแล้งจะขาดน้ำ

สภาพปัญหา

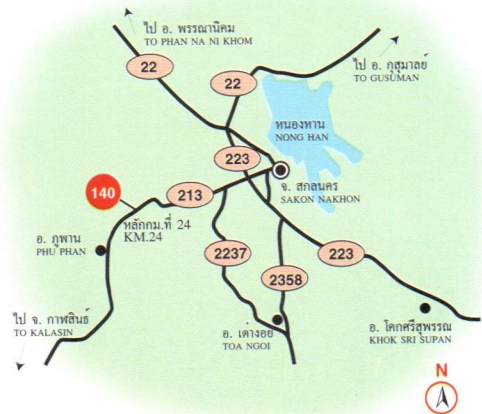
มีการตัดไม้ทำลายป่าต้นน้ำในเขตอุทยานแห่งชาติภูพาน หน้าแล้งจึง
ไม่มีน้ำ

องค์กรรับผิดชอบ

กรมวัง สำนักเลขาธิการพระราชวัง

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ห้วยยาง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	07 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	02 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5843 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (141)

หนองหาน / NONG HAN / SAKON NAKHON

สถานที่ตั้ง

อำเภอเมือง อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ใช้ประโยชน์ในการเกษตร การประปา และการประมงของชาวจังหวัดสกลนคร และกำลังพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด

การเข้าถึง

บริเวณเขตเทศบาลเมืองสกลนคร

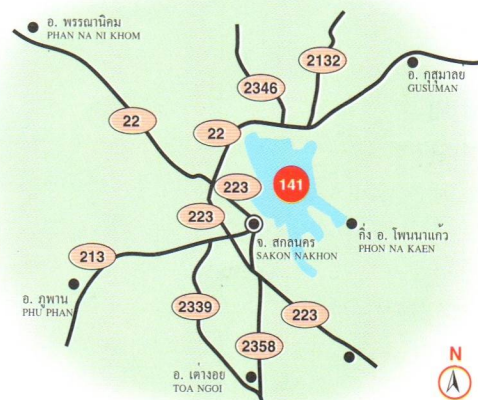
สภาพปัจจุบัน

ทะเลสาบน้ำจืดที่เป็นแหล่งน้ำธรรมชาติมีพื้นที่ผิวน้ำประมาณ 77,016.25 ไร่ ความลึกโดยเฉลี่ยประมาณ 2.5 เมตร ความลึกจะเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล เกิดจากลำห้วย 14 สาย โดยมีห้วยน้ำพุเป็นแหล่งต้นน้ำที่สำคัญที่สุดของหนองหาน เนื่องจากน้ำในหนองหานไหลออกไปสู่แม่น้ำโขงที่อำเภอธาตุพนม กรมประมงจึงสร้างประตูเปิด-ปิดระบายน้ำ เพื่อรักษาน้ำในหนองหาน ชื่อ "เขื่อนแควพยอมคัน" ในหนองหานมีเกาะเล็ก ๆ ประมาณ 20 เกาะ เป็นแหล่งเพาะขยายพันธุ์ปลาน้ำจืดของกรมประมง มีพันธุ์ไม้น้ำ 44 ชนิด มีพันธุ์ปลาทั้งหมด 42 ชนิด

สภาพปัญหา

หนองหานเป็นระบบนิเวศของทะเลสาบค่อนข้างปิดทำให้การสะสมสิ่งต่าง ๆ ในแหล่งนี้มีสูงทั้งการทับถมของตะกอนและของเสียต่าง ๆ ทั้งจากชุมชนและการทำการเกษตร ยังผลให้หนองหานเกิดความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านการดินขึ้นและการเน่าเสียของน้ำในหนองหาน ซึ่งจะต้องได้รับการแก้ไขโดยเร่งด่วน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	13 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	10 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5843 III

องค์กรรับผิดชอบ

สถานีนประมงน้ำจืด จังหวัดสกลนคร เทศบาลเมืองสกลนคร และเทศบาลตำบลท่าแร่

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (142)

ถ้ำพระเวทย์ / PHRA WATE CAVE / NAKHON PHANOM

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาแก อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

ในอดีตเคยเป็นสถานที่วิปัสสนากรรมฐานของพระเถระชั้นผู้ใหญ่ เช่น หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่แหวน สุจิณฺโณ หลวงปู่มน โสภโณ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ฯลฯ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 223 ถึงที่ว่าการอำเภอนาแก เข้าถนนนครนุรักษ์ ระยะทางประมาณ 9 กิโลเมตร เป็นถนนลูกรังก่อนถึงสำนักสงฆ์ถ้ำพระเวศ

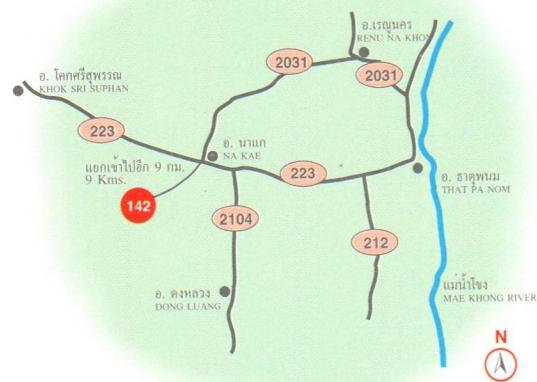
สภาพปัจจุบัน

เป็นถ้ำที่มีความสงบ วิเวก สวยงามมาก ความยาวของผนังถ้ำได้ขะง่อนผา ประมาณ 200 เมตร เดิมชาวบ้านเรียกว่า "ถ้ำเหี่ยวโก" อยู่ในพื้นที่สีแดงเป็นเขตสู้รบระหว่าง พคท.กับทหารฝ่ายรัฐบาล มีพระ 2 องค์มาปฏิบัติธรรมแล้วชักชวนชาวบ้านทำบุญมหาชาติหรือบุญพระเวศในบริเวณถ้ำนั้น จึงได้มีการเปลี่ยนชื่อเป็น "ถ้ำพระเวศ" แต่บัดนั้นเป็นต้นมา บริเวณถ้ำเป็นที่ตั้งของสำนักสงฆ์ถ้ำพระเวศมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ ประดิษฐานอยู่ ปัจจุบันจะมาทำบุญกันวันเข้าพรรษา ออกพรรษา

สภาพปัญหา

มีสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ขัดกับธรรมชาติ และการขีดเขียนผนังถ้ำ

แผนที่การเข้าถ้ำแผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	52 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	28 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5842 I

องค์กรรับผิดชอบ

สำนักสงฆ์วัดพระเวศ อุทยานแห่งชาติห้วยทวด
ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาแก

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (143)

น้ำตกตาดชาวม / TAT KHAM CASCADE / NAKHON PHANOM

สถานที่ตั้ง

บ้านแพง ตำบลนาจัว อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติของจังหวัดนครพนม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 212 ห่างจากอำเภอบ้านแพงบริเวณกิโลเมตรที่ 220 แล้วแยกซ้ายเข้าไปอีกประมาณ 6 กิโลเมตร เป็นถนนซีเมนต์

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกที่เกิดจากภูลังกา ความยาวของน้ำตกจากยอดสุดถึงแอ่งน้ำต่ำสุดประมาณ 6 กิโลเมตร จากช่วงยอดเขาถึงน้ำตกต่ำสุดจะมีแอ่งน้ำทั้งหมด 17 ชั้น ในฤดูฝนน้ำจะมาก เสียงน้ำตกดังก้องไปทั่วบริเวณโดยรอบร่มรื่นสวยงามมาก มีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ 7,000 คน

สภาพปัญหา

ในฤดูฝนมีการบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำ บางปีเกิดน้ำท่วมป่าอย่างกระทันหัน จนเคยพัดนักท่องเที่ยวที่ลงเล่นน้ำเสียชีวิต ปัจจุบันยังขาดสาธารณูปโภครองรับนักท่องเที่ยว

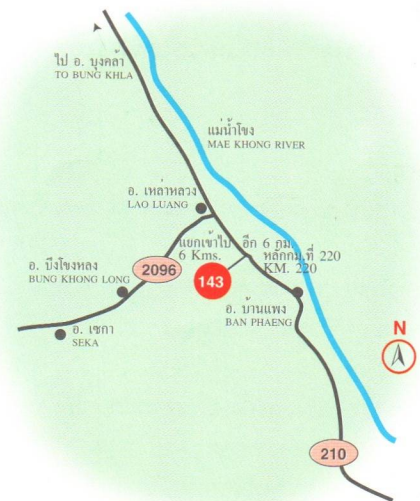
องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูลังกา ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก

สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาจัว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	57 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	08 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5844

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (144)

น้ำตกตาดโพธิ์ / TAT POE CASCADE / NAKHON PHANOM

สถานที่ตั้ง

บ้านนาโพธิ์ ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติในจังหวัดนครพนม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 212 จากอำเภอบ้านแพงถึงหลักกิโลเมตรที่ 220 แยกซ้ายเข้าถนนลูกรัง รพช.ระยะทางประมาณ 3.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เรียกชื่อตามหมู่บ้านที่ตั้งของน้ำตก (คำว่าตาดเป็นภาษาท้องถิ่นอีสาน แปลว่า ลานกว้างโล่ง) น้ำตกมีขนาดเล็ก 3 ชั้น มีน้ำเฉพาะช่วงฤดูฝน บริเวณโดยรอบยังเป็นป่าที่อุดมสมบูรณ์ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยเดือนละ 2,000 คน

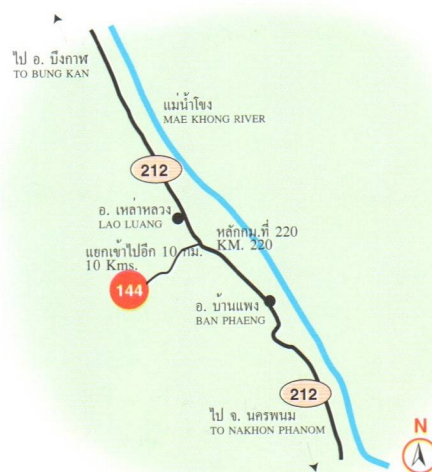
สภาพปัญหา

มีสภาพกร้าง ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล ขาดสาธารณูปโภครองรับนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติภูสิงห์ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ไผ่ล้อม

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	17 องศา	59 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	09 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	รวางที่ 5844 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (145)

บึงใหญ่ (ธาตุพนม) / BUNG YAI / NAKORN PHANOM

สถานที่ตั้ง

ตำบลธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ประเภท

หนอง, บึง

ความสำคัญ

เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสวนสุขภาพของชาวอำเภอธาตุพนม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 212 ไปยังอำเภอธาตุพนม มีถนนผ่านหน้าบึงใหญ่อยู่เยื้องกับหน้าวัดพระธาตุพนม

สภาพปัจจุบัน

เป็นหนองน้ำที่เกิดจากการทิ้งระเบิดในสมัยสงครามอินโดจีนเกิดเป็นหลุมบ่อ ต่อมาคือน้ำขังในบึงตลอดปี มีเรื่องเล่าว่ามีพญานาค 7 เศียรที่เฝ้าพระธาตุอยู่ในหนองน้ำแห่งนี้ ถ้าผู้ใดไปทำลายก็จะเกิดมีอันเป็นไป ปัจจุบันบึงใหญ่ถูกปรับสภาพโดยเทศบาลอำเภอธาตุพนม แบ่งหนองน้ำออกเป็น 2 ส่วน เรียกว่า บึงธาตุพนม 1 และบึงธาตุพนม 2 มีโครงการศูนย์บริการเกษตรเคลื่อนที่เพื่อให้ชาวบ้านใช้ประโยชน์และการดูแลรักษาบำรุงบึงร่วมกัน ชาวบ้านเข้ามาเลี้ยงกุ้ง เลี้ยงปลาจับสัตว์น้ำในบึงและทางเทศบาลกำลังดำเนินการจัดสร้างสวนสาธารณะและสวนสุขภาพระหว่างบึงทั้งสอง

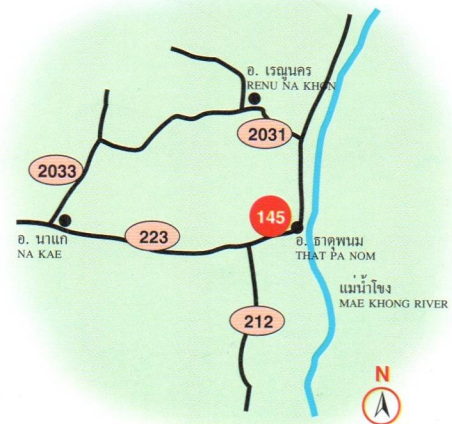
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาดภายในบึง

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลอำเภอธาตุพนม (เทศบาลตำบลธาตุพนม)

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	56 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	43 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5942 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (146)

แก่งกะเบา / KAENG KA BAW / MUKDAHAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลโป่งขาม อำเภอห้วยน้ำใหญ่ จังหวัดมุกดาหาร

ประเภท

เกาะและแก่ง

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญริมฝั่งแม่น้ำโขงในจังหวัดมุกดาหาร

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 212 ประมาณหลักกิโลเมตรที่ 198 มีทางแยกขวามือระยะทางประมาณ 5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

ลักษณะเป็นแก่งหินยาวกลางลำน้ำโขง บนฝั่งมีลานหินกว้าง น้ำในแก่งไหลเชี่ยว หน้าน้ำมีน้ำมากท่วมตัวแก่ง ส่วนหน้าแล้งจะเห็นโขดหินมากมาย เดิมแก่งกะเบาเป็นแก่งกว้างใหญ่ติดต่อกันถึงแผ่นดินฝั่งไทย ต่อมาในช่วงสมัยสงครามอินโดจีนฝรั่งเศสได้ระเบิดหินเพื่อทำแนวร่องน้ำให้เรือสินค้าผ่านได้สะดวก บริเวณใต้ลานหินฝั่งไทยมีถ้ำได้นำเรียกว่า "ถ้ำเจ้าแม่ทองทูก" ชาวบ้านเชื่อว่ามีวิญญาณเจ้าแม่ทองทูกคอยคุ้มครองแก่งกะเบาแห่งนี้ บริเวณแก่งเป็นแหล่งปลาน้ำจืดที่ชุมชุม ทุกปีชาวบ้านจะจัดงานประเพณีธิดาหมูหัน ปัจจุบันทางจังหวัดมุกดาหารกำลังพัฒนาแก่งกะเบาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

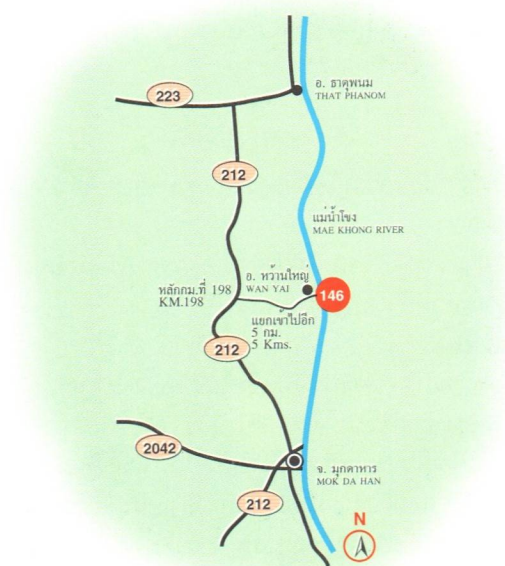
สภาพปัญหา

เกิดการกัดเซาะตลิ่งพังทะลาย อยู่ในระยะระหว่างการทำเขื่อนกันดินมิให้พังทะลายลงในแม่น้ำ

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.โป่งขามและชมรมร้านค้าแก่งกะเบา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	46 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5942 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครวญรักซ์ (147)

ภูผาเทิบ / PHU PHA TERB / MUKDAHAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาสินวน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติวิทยา และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของ จังหวัดมุกดาหาร

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2034 (สายมุกดาหาร-ดอนตาล) ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร แยกเข้าอุทยานแห่งชาติมุกดาหารอีกประมาณ 2 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นกลุ่มหินทรายหลายรูปแบบวางซ้อนกัน เกิดจากการกัดเซาะของฝน น้ำ ลม และแสงแดด ผ่านกาลเวลามาถึง 95-120 ล้านปี ทำให้กลุ่ม หินเหล่านี้มีสภาพแตกต่างกันไปคล้ายไอพ่น จานบิน เก่งจีน มงกุฎ หัวกระซैंและหอยสังข์ หินทรายชั้นบนมีความคงทนมีสีเนื้อหินเป็นสีน้ำตาลเข้มมีส่วนประกอบที่เป็นซิลิกาและเม็ดกรวดมาก ส่วนหินทรายชั้น ต่ำลงมาบริเวณรอบๆ ลานหินกว้างของกลุ่มหินนี้เต็มไปด้วยป่าเต็งรัง ในช่วงฤดูฝนฤดูหนาวจะเต็มไปด้วยพันธุ์ไม้ดอกอันงดงามท่ามกลางอากาศ เย็นสบายสดชื่น ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวเฉลี่ยวันละประมาณ 500 คน

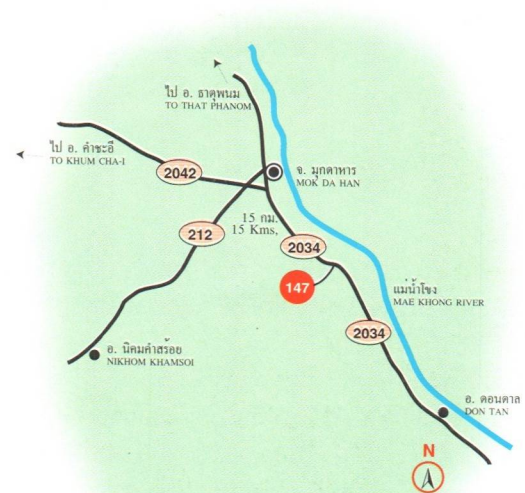
สภาพปัญหา

มีการทำลายสภาพหินจากนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาสินวน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครวญรักซ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	25 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	47 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5941 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (148)

ภูถ้ำพระ / PHU THAM PHAR / MUK DAHAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาสินวน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและเป็นจุดชมทิวทัศน์ที่สวยงามอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดมุกดาหาร

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2034 (สายมุกดาหาร-ดอนตาล) ระยะทางประมาณ 15 กิโลเมตร แยกเข้าอุทยานแห่งชาติมุกดาหารประมาณ 2 กม. แล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 2 กิโลเมตร

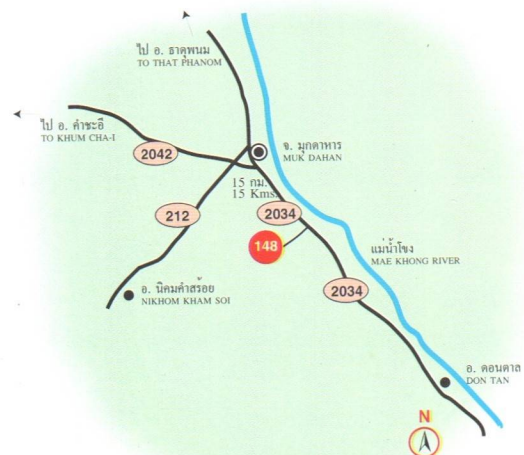
สภาพปัจจุบัน

เป็นภูเขาสูงใหญ่ที่สุดในอุทยานฯ มีสภาพป่าค่อนข้างสมบูรณ์เป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำลำธาร มีน้ำซับหลายแห่ง มีน้ำตกที่สวยงามเรียกว่า "น้ำตกภูถ้ำพระ" พื้นที่เป็นลานหินมีหน้าผายื่นออกมา ใต้หน้าผามีถ้ำประดิษฐานพระพุทธรูปโบราณ ตามตำนานเล่าว่าเคยมีหมู่บ้านชาวขอมอาศัยอยู่มาก่อนที่จะย้ายถิ่นหนีภัยธรรมชาติ จึงนำพระพุทธรูปที่ตนบูชาสักการะไปเก็บไว้ที่ถ้ำแห่งนี้ ประกอบด้วย พระเงิน พระนาก พระทองคำ พระหยก พระว่าน และพระไม้ จำนวนมาก ปัจจุบันพระพุทธรูปที่มีค่าสูญหายคงเหลือเฉพาะพระที่แกะสลักด้วยไม้เท่านั้น บริเวณหน้าผาแห่งนี้เป็นจุดชมทัศนียภาพชายแดนฝั่งไทย-ลาว มีแนวแม่น้ำโขงทอดตัวยาวลงทางใต้ลงมามาก

สภาพปัญหา

เส้นทางเดินเท้าไม่สะดวก สภาพธรรมชาติบางส่วนถูกทำลาย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	25 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	46 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5941 I

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาสินวน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (149)

ถ้ำฝ่ามือแดง / FAR MAUR DAENG CAVE / MUKDAHAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลนาสินวน อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

มีภาพเขียนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ อายุประมาณ 5,000 ปี และเป็นแหล่งศึกษาธรรมชาติวิทยาของนักเรียนนักศึกษา

การเข้าถึง

ไปตามทางหลวงหมายเลข 2034 (มุกดาหาร-ดอนตาล) ระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติมท.1(ห้วยสิงห์) เป็นถนนลูกรังอีกประมาณ 4 กิโลเมตร แล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร

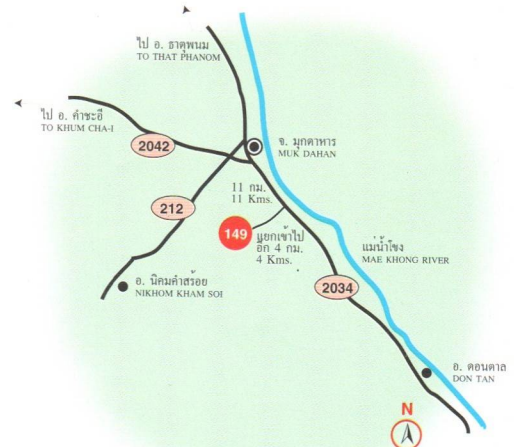
สภาพปัจจุบัน

ถ้ำฝ่ามือแดงอยู่บนหน้าผาของภูอ่างงอก หันไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ เดิมชาวบ้านเรียก "ถ้ำฝ่ามือแดง" ด้านบนเป็นเพิงหินยารยื่นออกมาประมาณ 6 เมตร ยาวประมาณ 60 เมตร บนผนังถ้ำมีรอยฝ่ามือประทับอยู่ 10 ภาพ เป็นภาพสีแดงแล้วยังมีภาพคนยืนสีแดง 6 คน ภาพสัตว์ 2 ภาพ ภาพเหล่านี้นักโบราณคดีสันนิษฐานว่าเป็นภาพเขียนโบราณมีอายุไม่ต่ำกว่า 5,000 ปี หรืออาจมีอายุถึงยุคปลายหินเก่า ณ บริเวณหลังถ้ำแห่งนี้ เป็นเพิงหินกว้างยื่นออกไปทางหน้าผาเหมาะสำหรับชมวิทิวทัศน์

สภาพปัญหา

ชาวบ้านเข้ามาทำลายภาพเขียนพันทับเสียหายเกือบทั้งหมด ยากต่อการป้องกันการทำลาย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	26 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	44 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5941 IV

องค์กรรับผิดชอบ

หน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ มท.1(ห้วยสิงห์) อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. นาสินวน

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์ (150)

น้ำตกตาดโตน / TAT TONE CASCADE / MUKDAHAN

สถานที่ตั้ง

ตำบลโนนยาง อำเภอหนองสูง จังหวัดมุกดาหาร

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวในท้องถิ่น

การเข้าถึง

เส้นทางภูจินารายณ์-คำชะอี ทางหลวงหมายเลข 2042 จากภูจินารายณ์ไปประมาณ 18 กิโลเมตรหรือประมาณกิโลเมตรที่ 68 มีทางแยกซ้ายมือ

เข้าไปประมาณ 400 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็ก 2 ชั้น สูงราว 7 เมตร กว้าง 30 เมตร มีแอ่งน้ำสำหรับเล่นน้ำได้ ฤดูแล้งมีน้ำน้อยมาก ด้านหน้าน้ำตกมีศาลเจ้าแม่ตาดโตนเป็นศาลเพียงตา ที่วัดศน์โดยรอบสวยงามร่มรื่นเหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจ

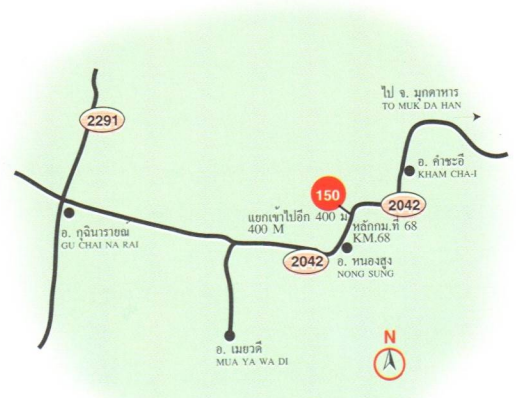
สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแล มีปัญหาการทิ้งขยะจากนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.โนนยาง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	29 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	19 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5841 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์ (151)

ภูสิงห์ / PHU SING / KALASIN

สถานที่ตั้ง

เทศบาลตำบลโนนบุรี อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานที่พักผ่อนที่ร่มรื่นล้อมรอบด้วยธรรมชาติ มองเห็นทิวทัศน์ของทุ่งนา หมู่บ้านและน้ำในเขื่อนลำปาวอันสวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 227 ระยะทางประมาณ 32 กิโลเมตร จากจังหวัดกาฬสินธุ์ถึงอำเภอสหัสขันธ์มีทางขึ้นเขา

สภาพปัจจุบัน

อยู่บนเทือกเขาภูพาน เป็นภูเขาหินทรายที่เกิดจากการยกตัวของเปลือกโลก มีทางขึ้น 2 ทาง คือ ทางลาดยางลดเลี้ยวขึ้นตามไหล่เขาทางทิศตะวันตก และทางเดินเท้าทำเป็นบันได 104 ขั้น ทางทิศตะวันออก บนยอดเขา คือ พุทธสถานภูสิงห์เป็นที่ประดิษฐานพระพรหมภูมิปาโล ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย หน้าตักกว้าง 105 เมตร มีพระวรกายสง่างาม

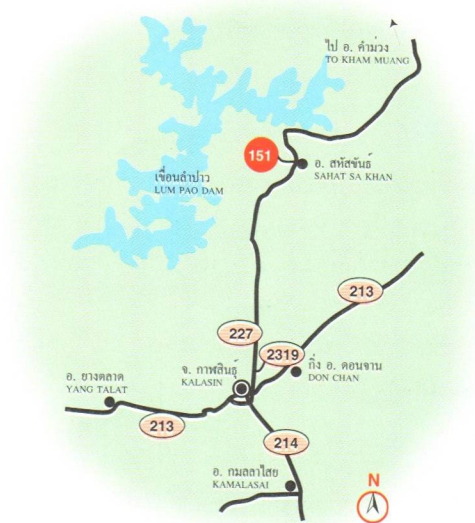
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด

องค์กรรับผิดชอบ

วัดพุทธาวาส (ภูสิงห์) เทศบาลตำบลโนนบุรี และสุขาภิบาลอำเภอสหัสขันธ์

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	43 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	31 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5742 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (152)

ภูโป / PHU POR / KALASIN

สถานที่ตั้ง

บ้านโนนสวรรค์ ตำบลภูโป อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปแกะสลักบนแผ่นหินโบราณปางไสยาสน์ 2 องค์ ฝีมือช่างชนเผ่าลัวะจากสมัยทวารวดี เป็นที่เคารพบูชาของชาว จังหวัดกาฬสินธุ์และใกล้เคียง

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 227 บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 66 แยกเข้าทาง รพช. จนถึงหลักกิโลเมตรที่ 22

สภาพปัจจุบัน

เป็นภูเขาหินทรายตั้งอยู่ในเทือกเขาภูพาน ยอดเขาสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 336 เมตร ฟากเขาด้านทิศเหนือเป็นเขตอำเภอสหัสขันธ์ ฟากเขาด้านทิศใต้เป็นเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ทางขึ้นยอดเขามีบันไดทางขึ้น 426 ขั้น มีที่พักเป็นระยะๆ ภูโปเป็นแหล่งศิลปะถ้ำสมัยประวัติศาสตร์ มีภาพสลักรูปพระนอนบนแผ่นหินได้เพียงผา 2 แห่ง อยู่ทางฟากเขาด้านตะวันตกในเขตวัดพระอินทร์ประทานพร และภาพที่ 2 อยู่บนผนังหินได้เพียงผาเกือบถึงยอดเขา ประชาชนในท้องถิ่นได้จัดงานสมโภชพระพุทธรูปไสยาสน์ประมาณเดือนเมษายนของทุกปี

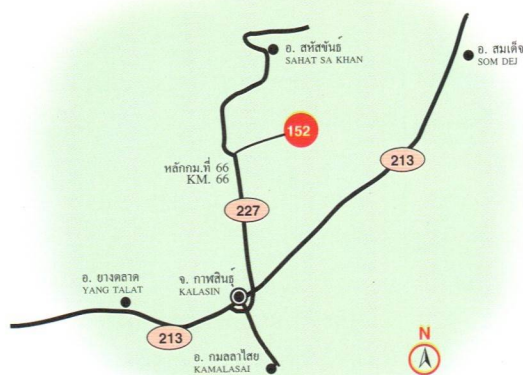
สภาพปัญหา

การดูแลรักษาความสะอาดและการขีดเขียนผนังถ้ำ

องค์กรรับผิดชอบ

วัดพระอินทร์ประทานพร อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ภูโป

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	37 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	37 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5742 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (153)

น้ำตกตาดทอง / TAT THONG CASCADE / KALASIN

สถานที่ตั้ง

ตำบลหนองผือ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนในท้องถิ่น

การเข้าถึง

จากอำเภอเขาวง เดินทางไปตามทางหลวง 2267 (เขาวง-ดงหลวง) เลียบบ้านโพนพิสัยเล็กน้อย จะมีทางแยกเข้าตัวน้ำตก

สภาพปัจจุบัน

ปัจจุบันไม่มีน้ำไหล อดีตเป็นน้ำตกที่มีความสวยงามด้วยหินสลับซับซ้อน ในฤดูฝนมีน้ำมากจะเป็นช่วงที่สวยงามที่สุด น้ำตกมีหลายชั้นลดหลั่นกันลงมาตามหน้าผาหินทรายบริเวณน้ำตกมีลักษณะเป็นรู (POT HOLE) เกิดจากการกระแทกของน้ำ บริเวณโดยรอบร่มครึ้มด้วยป่าไม้ มีบันไดคอนกรีตลงสู่น้ำตกในช่วงเดือนตุลาคมชาวบ้านจะมาจัดงานประจำปีในบริเวณน้ำตกตาดทอง

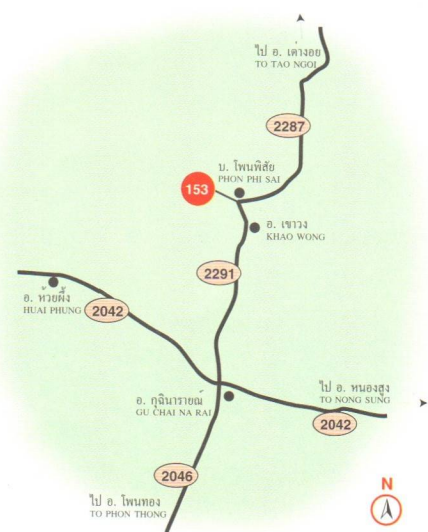
สภาพปัญหา

มีการตัดต้นไม้ทำลายป่าต้นน้ำทำให้ปัจจุบันไม่มีน้ำ ขาดการดูแลรักษาความสะอาด ขาดสาธารณูปโภครองรับนักท่องเที่ยวบริเวณโดยรอบมีสภาพทรุดโทรม การสร้างบันไดคอนกรีตขัดกับสภาพธรรมชาติ หน้าแล้งจะไม่มีน้ำในน้ำตกเลย

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.หนองผือ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	45 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	08 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5842 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (154)

สะพานหิน / SAPHAN HIN / KALASIN

สถานที่ตั้ง

บ้านโคกไต้ ตำบลกุดหว้า อำเภอภูผามาศ จังหวัดกาฬสินธุ์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นสถานศึกษาธรรมชาติสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งท่องเที่ยวของประชาชนในท้องถิ่น และพื้นที่ใกล้เคียง

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2042 บริเวณกิโลเมตรที่ 52 แยกเข้าถนนลูกรังรพช.ประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงบ้านโคกไต้และวนอุทยานภูผาวัวแล้วเดินเท้าต่ออีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นลานหินกว้าง ลาดไปสู่แอ่งน้ำเล็ก ๆ อยู่ในเขตป่าสงวนดงหม่มมิ่งงานเทศบาลของชาวภูไทในช่วงเดือนตุลาคมบนลานหิน

สภาพปัญหา

ขาดเจ้าหน้าที่ดูแลอุทยาน ขาดป้ายบอกทางที่ชัดเจน

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานภูผาวัว ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.กุดหว้า

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	33 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	09 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5842 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (155)

หนองบัว / NONG BUA / MAHA SARAKHAM

สถานที่ตั้ง

บ้านคันธาร์ ตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นอ่างเก็บน้ำเพื่อใช้ทำน้ำประปา และจ่ายน้ำเพื่อการเพาะปลูก นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่จัดงานลอยกระทงเป็นประจำทุกปี

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 213 ประมาณกิโลเมตรที่ 16 ดัดริมทางหลวงรถยนต์สามารถเข้าถึงได้สะดวก

สภาพปัจจุบัน

เป็นหนองน้ำธรรมชาติขนาดใหญ่ ใช้ประโยชน์เป็นอ่างเก็บน้ำมีความจุประมาณ 25,000 ลูกบาศก์เมตร เดิมมีบัวอยู่มาก มีศาลากันทรานุสรณ์ ซึ่งเป็นสมบัติของชาวกันทรวิชัย และมีรูปปั้นกนิรี

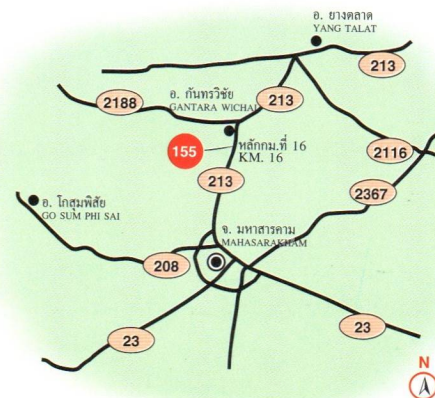
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด มีการต้อนเงิน วัวพืช และขยะในน้ำ หน้าแล้งน้ำแห้ง ทำให้น้ำประปาเป็นสีเหลืองขุ่น

องค์กรรับผิดชอบ

สุขาภิบาล อำเภอกันทรวิชัย อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. โคกพระ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	19 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	18 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 56641 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (156)

หินร่อง / HIN RONG / MAHA SARAKHAM

สถานที่ตั้ง

บ้านแฮะ ตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภท

ลานหิน (แก่ง)

ความสำคัญ

เป็นลานบุญบั้งไฟของชาวบ้านเป็นครั้งคราวในฤดูแล้ง

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 208 (ขอนแก่น - มหาสารคาม) บริเวณหลักกิโลเมตร

ที่ 14 แยกขวาไปตามทางลูกรังและทางดินอีกประมาณ 14 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นลานหินกว้าง 20 เมตร ยาว 150 เมตร บนลานหินมีหลุมบ่อ (Pot Hole) ที่เกิดจากการถูกน้ำกัดเซาะจนเป็นร่องลึกหลายสิบหลุม บางหลุมมีน้ำขังอยู่ตลอดปี กลางลานหินมีพระพุทธรูปทองเหลืองปางประทานพร สูงประมาณ 160 เซนติเมตร ใกล้ลานหินเป็นที่พักสงฆ์หินร่อง บริเวณโดยรอบเป็นป่าทางไกลชุมชน

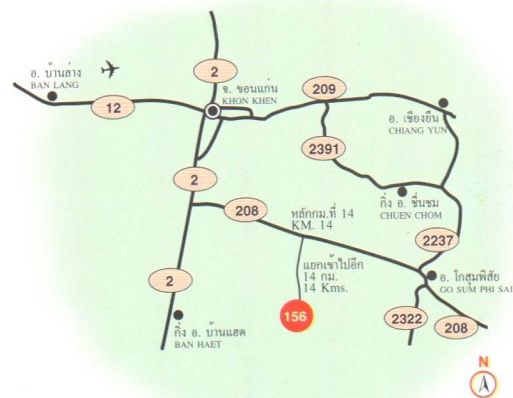
สภาพปัญหา

ทางเข้ายากลำบากเข้าได้เฉพาะรถใหญ่ บริเวณพื้นที่หินร่องค่อนข้างรกร้างกันดาร ไม่ได้รับการอนุรักษ์และดูแล มีการขีดเขียนบนลานหิน

องค์กรรับผิดชอบ

ที่พักสงฆ์หินร่อง สภาตำบลดอนกลาง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	12 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	54 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5541 II

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์ (157)

ผาน้ำย้อย / PHA NAM YOI / ROI - ET

สถานที่ตั้ง

บ้านโคกกลาง ตำบลผาน้ำย้อย อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

บนยอดเขาเขียวเหนือบริเวณผาน้ำย้อย กำลังก่อสร้างพระมหาเจดีย์ชัยบาดาลเป็นพระเจดีย์ใหญ่องค์หนึ่งของประเทศไทย นอกจากนี้บริเวณผาน้ำย้อยยังเป็นสถานที่ลงน้ำพระในประเพณีสงกรานต์ของทุกปี

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2136 (โพนทอง - หนองพอก) ประมาณกิโลเมตรที่ 39 ระยะทางห่างจากตัวเมืองร้อยเอ็ดประมาณ 62 กิโลเมตร

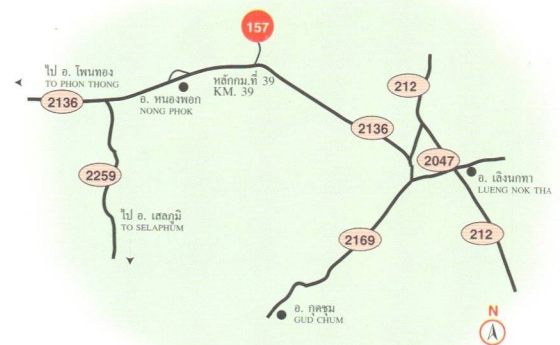
สภาพปัจจุบัน

เป็นผาหินขนาดใหญ่ ซึ่งมีน้ำตกไหลและซึมตลอดปี อยู่บนภูเขาเขียวและเป็นป่าที่ค่อนข้างจะสมบูรณ์ เป็นป่าไม้เนื้อแข็งนานาชนิด มีสัตว์ป่าอาศัยอยู่หลายชนิด เช่น หมูป่า เก้ง กวาง ฯลฯ ผาน้ำย้อยอยู่สูงจากระดับพื้นดินประมาณ 200 เมตร มีบางส่วนกำลังจัดตั้งเป็นสวนพฤกษศาสตร์ สวนวรรณคดี และสวนสมุนไพร เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและให้ความรู้ เนื้อที่ทั้งหมด 20,000 ไร่ มีผาหินขนาดใหญ่อยู่บนภูเขาเขียวหลายแห่ง ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 100 กว่าคน/วัน ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 1,000 คน/วัน

สภาพปัญหา

ทางเข้าและทางขึ้นหน้าผามีสภาพไม่ดี สูงชัน อันตรายมาก มีการทำลายสภาพเดิมของถ้ำ มีการก่อสร้างและวางท่อน้ำไม่สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติ ขาดการดูแลรักษาสภาพสิ่งแวดล้อม

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	22 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	20 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5841 I

องค์กรรับผิดชอบ

วัดผาน้ำทิพย์เทพประสิทธิ์วราราม (วัดผาน้ำย้อย) และกรมป่าไม้ในส่วนของเขตอนุทยานผาน้ำย้อย จังหวัดร้อยเอ็ด อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ผาน้ำย้อย

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (158)

บึงพลาญชัย / BUNG PHALAN CHAI / ROI - ET

สถานที่ตั้ง

เขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดร้อยเอ็ดใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจและออกกำลังกายของชาวเมืองร้อยเอ็ด นอกจากนี้ยังใช้เป็นสถานที่จัดงานเทศกาลของจังหวัด

การเข้าถึง

อยู่กลางเมืองร้อยเอ็ด

สภาพปัจจุบัน

เป็นเกาะใหญ่ตั้งอยู่กลางบึง มีเนื้อที่ประมาณ 80 ไร่ ภายในเกาะเป็นที่ประดิษฐานศาลเจ้าพ่อมหศักดิ์ หลักเมืองและพระพุทธรูปโคตมมงคลศาสดาศิริพัฒนา บึงพลาญชัยด้านทิศใต้ของประตูทางเข้าบึงเป็นที่ประดิษฐานของพระอนุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 6 บริเวณโดยรอบประกอบด้วยเกาะขนาดเล็กเป็นที่ตั้งของศาลาารรณศิลป์มีสะพานเชื่อมระหว่างเกาะใหญ่ สวนสุขภาพสวนสัตว์จำลอง สถานเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ สระบสิสุทธิ์ นาฬิกาดอกไม้ม ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดร้อยเอ็ด

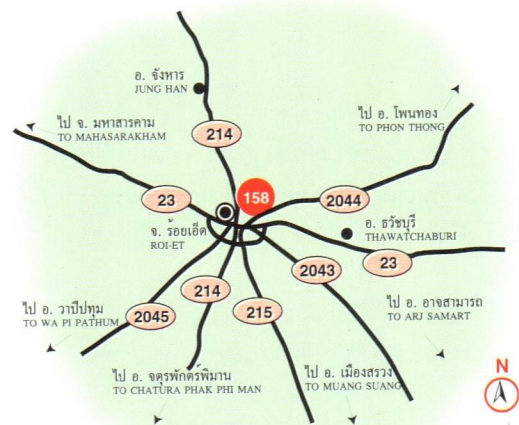
สภาพปัญหา

เกิดการตื้นเขินของบึง และการจัดระเบียบหาบเร่แผงลอย

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลเมืองร้อยเอ็ด

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	03 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	39 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5741 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (159)

ภูถ้ำพระ / PHU THAM PHRA / YASOTHON

สถานที่ตั้ง

บ้านกุดแห่ หมู่ที่ 2 ตำบลกุดเชียงหมี อำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นที่บำเพ็ญสมาธิของพระภิกษุ สามเณร และแม่ชีจำนวนมาก และเป็นสถานที่จัดงานบุญในเทศกาลต่าง ๆ เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวมาชมทัศนียภาพอันสวยงาม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 212 (เลิงนกทา - มุกดาหาร) จากอำเภอเลิงนกทา ถึงภูถ้ำพระ มีทางแยกขวามือเข้าถนนลูกรังประมาณ 6 กม.

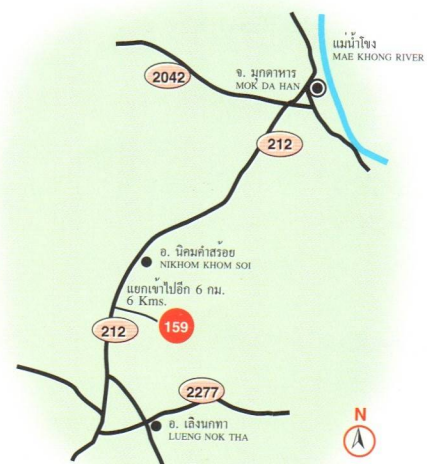
สภาพปัจจุบัน

เป็นชะง่อนหินที่เกิดจากการชะล้างพังทลายของดินหินด้านล่าง อันเนื่องมาจากน้ำและลม เกิดเป็นเพิงผาถ้ำ ที่เรียกว่า "ภูถ้ำพระ" เนื่องจากมีพระพุทธรูปอยู่ในถ้ำเป็นจำนวนมากล้วนแต่เป็นพุทธรูปโบราณที่ศักดิ์สิทธิ์ และมีสำนักสงฆ์ธรรมยุติกาย ตั้งอยู่บนภูเขาเตี้ย ๆ ประกอบด้วยวัดหินระเกะระกะสวยงามตามธรรมชาติ มีป่าไม้เบญจพรรณ มีถ้ำเล็ก ๆ บริเวณทั่ว ๆ ไป เงียบสงบ สวย และสันโดษ

สภาพปัญหา

มีการก่อสร้างต่อเติมขัดกับลักษณะธรรมชาติ มีการขีดเขียนผนังถ้ำ ทิ้งเศษแก้วตามซอกหิน การขาดแคลนน้ำและสาธารณูปโภครองรับนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	16 องศา	16 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	33 องศาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	รวางที่ 5941 IV

องค์กรรับผิดชอบ

สำนักสงฆ์คทาไสยาสน์จอมศรี อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. กุดเชียงหมี

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (160)

น้ำตกเหวสุวัต / HEW SUWAT CASCADE / NAKHON RATCHASIMA

สถานที่ตั้ง

ตำบลหมูสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่มีชื่อเสียงมากในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ จนเป็นที่รู้จักของประชาชนทั่วไป

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 3077 จากจังหวัดปราจีนบุรี ทางขึ้นเขาใหญ่ มีทางแยกไปน้ำตกเหวสุวัตอีกประมาณ 5 กิโลเมตร หรือทางหลวง 2090 จากอำเภอปากช่องขึ้นเขาใหญ่มีทางแยกไปน้ำตกเหวสุวัตอีก 5 กิโลเมตร รวมระยะทางประมาณ 50 กิโลเมตร

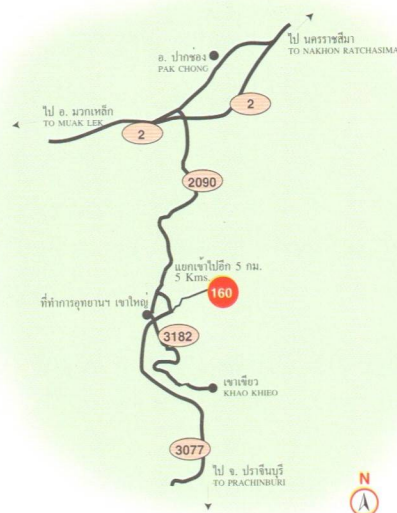
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกมีลักษณะของสายน้ำตกลงจากหน้าผา ประมาณ 20 เมตร บริเวณด้านล่างของน้ำตกเป็นแอ่งน้ำและลำธารเหมาะที่จะลงเล่นน้ำ ในฤดูฝนน้ำจะมากและไหลแรง น้ำค่อนข้างเย็นจัด บริเวณโดยรอบน้ำตกยังอุดมสมบูรณ์ด้วยป่าไม้และพรรณพืช ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 200 คน/วัน ในช่วงวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 1,000 คน/วัน

สภาพปัญหา

สภาพทางเข้าน้ำตกจากที่ทำการอุทยานถึงตัวน้ำตก เป็นหลุมเป็นบ่อ ขรุขระ ขาดการซ่อมแซมบำรุงรักษา บริเวณใกล้ๆ น้ำตกมีการทิ้งขยะเกลื่อนกลาดจากนักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	26 องศาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	25 องศาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5238 II

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. หมูสี

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (161)

น้ำตกหลังเหว / LANG HEW CASCADE / NAKHON RATCHASIMA

สถานที่ตั้ง

บ้านหลังเหว ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

ชื่อของน้ำตกมาจากชื่อหมู่บ้านหลังเหว เป็นน้ำตกที่มีความผูกพันกับท้องถิ่น ในสมัยโบราณเป็นทางเกวียนผ่าน เป็นแหล่งน้ำสำหรับดื่มใช้ระหว่างทางของชาวบ้าน

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2243 สายปากช่อง - บัวชุม จากปากช่องประมาณ 6 กิโลเมตร แล้วแยกเข้าถนนลูกรังถึงน้ำตกหลังเหวอีกประมาณ 700 เมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกขนาดเล็กชั้นเดียว มีน้ำผุดจากใต้ดิน แล้วไหลลงจากผาสูงประมาณ 80 เมตร ตามรอยแตกของเปลือกโลกในเขตป่าดิบพญาเย็น ในฤดูฝนจะมีน้ำมากและเป็นสีแดง ในหน้าแล้งน้ำจะน้อย ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 20 คน/วัน ในวันหยุดเสาร์-อาทิตย์ ประมาณ 100 คน/วัน

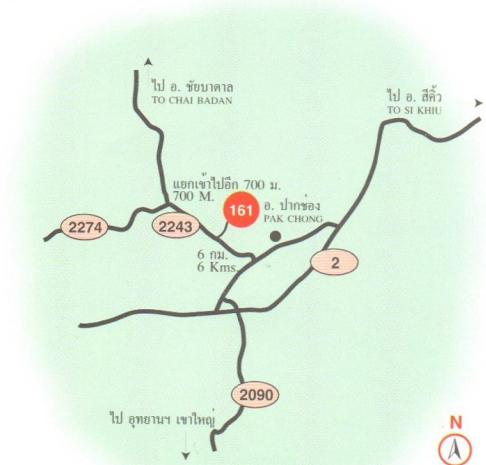
สภาพปัญหา

ทางเข้าวัดเป็นถนนลูกรังที่ลื่นและเป็นหลุมบ่อในหน้าฝน ส่วนบันไดที่ลงสู่เบื้องล่างของน้ำตกประมาณ 500 เมตร มีสภาพสูงชัน ลื่น และอันตรายบริเวณรอบ ๆ มีสภาพรกร้าง ขาดการดูแลจากอบต.ปากช่อง

องค์กรรับผิดชอบ

วัดธารน้ำตกหลังเหว อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ปากช่อง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	44 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	101 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5238 III

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (162)

บึงกระโทก / BUNG KRATOKE / NAKHON RATCHASIMA

สถานที่ตั้ง

บ้านกระโทก ตำบลกระโทก อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นสัญลักษณ์ของท้องถิ่นในเขตเทศบาลตำบลโชคชัย อำเภอโชคชัย (ซึ่งเดิมเรียกว่าอำเภอกระโทก) และเมื่อมีการเปลี่ยนชื่ออำเภอบึงกระโทก ก็เปลี่ยนชื่อทางการเป็น "บึงโชคชัย" ตามไปด้วย แต่ชาวบ้านยังนิยมเรียกว่า "บึงกระโทก" อยู่ ชาวบ้านเชื่อว่าวิญญาณเสมียนทองหล่อ เป็นเจ้าที่คอยดูแลพิทักษ์บึงกระโทก

การเข้าถึง

โดยถนนสายโชคชัย - ครบุรี จากทางแยกเข้า อำเภอโชคชัยมาประมาณ 1 กิโลเมตร ตัวบึงห่างจากเทศบาลตำบลโชคชัยประมาณ 500 เมตร

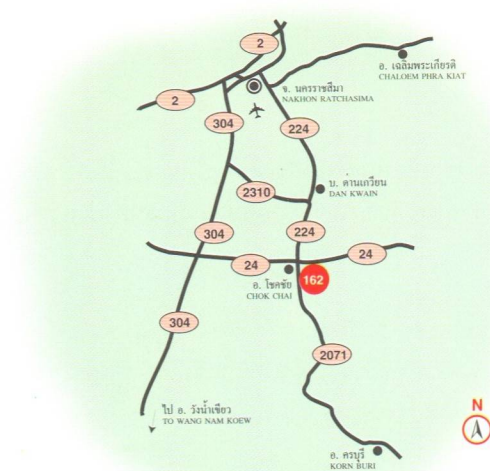
สภาพปัจจุบัน

เป็นบึงน้ำธรรมชาติ พื้นที่บึงประมาณ 30 ไร่ กว้าง 120 เมตร ยาว 380 เมตร ลึกประมาณ 15 เมตร พื้นที่รอบบึงสร้างเป็นสวนหย่อม และสวนสุขภาพ มีศาลเสมียนทองหล่อตั้งอยู่ข้างต้นโพธิ์ริมบึง พื้นที่โดยรอบบึงประมาณ 49 ไร่ มีถนนรอบบึงยาวประมาณ 1 กิโลเมตร ในบึงยังมีปลาชนิด ปลาตะเพียน ปลายี่สก เต่า มีต้นยูคาลิปตัส รอบบึง ปัจจุบันใช้เป็นสถานที่จัดงานบุญประเพณีท้องถิ่น ได้แก่งานลอยกระทง และงานออกพรรษา

สภาพปัญหา

ไม่มีทางระบายน้ำเสียออกจากตัวบึง ทำให้เกิดปัญหาน้ำเสียโดยเฉพาะในฤดูฝน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	43 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	11 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5438 III

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลตำบลโชคชัย อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. กระโทก

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (163)

ถ้ำวัวแดง (ถ้ำพระ) / WOOR DAENG CAVE / NAKHON RATCHASIMA

สถานที่ตั้ง

บ้านเฉลียงโคก ตำบลท่าแซะ อำเภอครบุรี จังหวัดนครราชสีมา

ประเภท

ถ้ำ

ความสำคัญ

เป็นที่ปฏิบัติธรรม สวดมนต์ ทำสมาธิของชาวบ้านในวันพระและวันสำคัญทางศาสนา ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มีหลวงปู่โลกอุดร

คุ้มครองถ้ำนี้อยู่

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2071 (ครบุรี-ปะคำ) ถึงหลัก กม. ที่ 5 แยกเข้าถ้ำวัวแดงประมาณ 2 กิโลเมตร ถนนผ่านหน้าถ้ำ

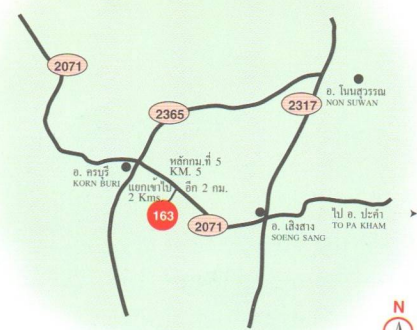
สภาพปัจจุบัน

เป็นชะง่อนหินเกิดจากการเปลี่ยนรูปของหินทรายเป็นเพิงผา ลักษณะคล้ายถ้ำ ภายในมีแท่นบายศรี ปากทางกว้างประมาณ 4.5 เมตร ลึก 6 เมตร มีลูกกรงปิดด้านหน้าและรอบด้าน ภายในถ้ำมีรูสลักหินผนังถ้ำเป็นรูปเทวดานั่งบนหลังวัวแดงอยู่ตรงหน้าถ้ำพระนั่นเอง จนชาวบ้านเรียกถ้ำพระและถ้ำวัวแดง เป็นถ้ำเดียวกัน ปัจจุบันไม่มีนักท่องเที่ยว

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษา ทางเข้าจากวัดเขาสุวรรณบรรพตฯ สู่ถ้ำวัวแดงมีสภาพทรุดโทรม ชาวบ้านพยายามบุกกรูเข้าไปภายในจัดแต่งภาพสลักหิน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	28 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	17 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5437 I

และชุดหาของโบราณ

องค์กรรับผิดชอบ

กรมศิลปากร และวัดเขาสุวรรณบรรพตพนาธรรม

อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ท่าแซะ

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (164)

ภูกระโดง / PHU KRA DONG / BURIRAM

สถานที่ตั้ง

ตำบลเสม็ด อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

ในวนอุทยานเขากระโดง มีพันธุ์ไม้พื้นเมืองนำศึกษาหลายชนิด บนยอดเขาคือเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปสีขาวองค์ใหญ่ ชื่อว่า "พระสุภัทร บพิตร" ซึ่งเป็นพระพุทธรูปคู่เมืองบุรีรัมย์ และมีปราสาทภูมิโพนทรายใน ประดิษฐานพระพุทธรูปทองคำอยู่ด้วย ส่วนด้านล่างของภูกระโดงมีอ่างเก็บน้ำกระโดงอยู่ด้านหน้าภูเขาไฟกระโดง เป็นสถานที่พักผ่อน ที่ดีมากอีกแห่งหนึ่ง เดิมชาวบ้านใช้แหล่งน้ำแห่งนี้เพื่อการเกษตรกรรม

การเข้าถึง

อยู่ริมทางหลวงหมายเลข 219 ก่อนถึงตัวจังหวัดบุรีรัมย์ประมาณ 6 กิโลเมตร

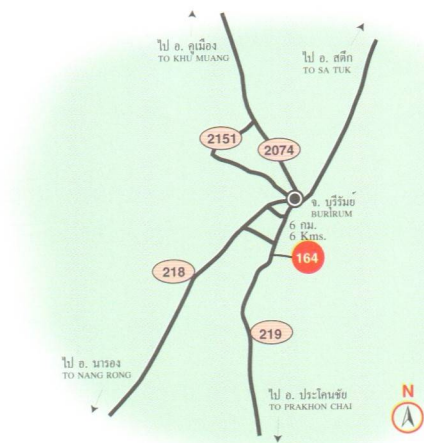
สภาพปัจจุบัน

เขากระโดงเป็นภูเขาไฟเก่าแก่ที่มองเห็นลักษณะปากปล่องได้ชัดเจน สามารถขึ้นได้ 2 ทาง คือ ทางรถยนต์ ซึ่งตลอดเส้นทางจะพบพระพุทธรูปปางต่าง ๆ เรียงรายอยู่เป็นระยะ ส่วนทางขึ้นอีกทางหนึ่งเป็นบันไดมีความสูงประมาณ 265 เมตร ก่อนถึงยอดเขา จะเห็นสระน้ำมณีวรรณอยู่ทางขวามือ สระน้ำนี้เชื่อว่าเป็นปากปล่องภูเขาไฟบนยอดเขาเป็นลานกว้าง ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 100 คน/วัน และในวันหยุด 500 คน/วัน

สภาพปัญหา

ชาวบ้านเข้ามาลักลอบตัดไม้ทำลายป่า และมีบริษัทเอกชนเข้ามาสัมปทานระเบิดหินในพื้นที่ใกล้ภูกระโดง ทำให้เกิดการสั่นสะเทือนรอบ ๆ บริเวณ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	56 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	103 องศา	06 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5638 IV

องค์กรรับผิดชอบ

วนอุทยานเขากระโดง สำนักงานป่าไม้เขตนครราชสีมา
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เสม็ด

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (165)

พุมรุ้ง / PHU PHANOM RUNG / BURIRAM

สถานที่ตั้ง

ตำบลตาเป็ก อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

เป็นที่ตั้งของปราสาทพนมรุ้ง บนยอดเขาซึ่งเป็นโบราณสถานในศิลปะเขมรที่มีความงดงาม และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความสำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งทุกปีจะมีประเพณีขึ้นเขาพนมรุ้งทุกวันเพ็ญเดือน 5 มีขบวนแห่ 12 นักชัตรเป็นศาสนสถานที่มีสัมพันธ์กับระบบความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าของศาสนาฮินดูลัทธิไศวนิกาย และมีหลักฐานการจัดระบบชลประทานเพื่อการเกษตรกรรมมาแล้วในอดีตนับพันปี

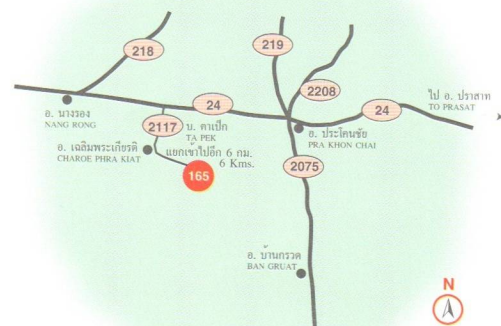
การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 208 สายบุรีรัมย์ - นางรอง ระยะทาง 50 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงสาย 24 ไป 14 กิโลเมตร ถึงบ้านตะโก เลี้ยวขวาผ่านบ้านตาเป็กไปพุมรุ้งเป็นระยะทางอีก 12 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นภูเขาไฟเก่าที่เป็นส่วนหนึ่งของทิวเขาพนมดงรัก มีขนาดใหญ่สูงจากระดับน้ำทะเล 383 เมตร โดยมีความกว้างจากตะวันออกถึงตะวันตกประมาณ 4 กิโลเมตร ความยาวจากเหนือถึงใต้ประมาณ 6 กิโลเมตร ปกคลุมพื้นที่ประมาณ 18 ตารางกิโลเมตร เป็นภูเขาที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรป่าไม้ และสัตว์ป่า พนมรุ้งเป็นภาษาเขมรแปลว่าภูเขาใหญ่ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 250 - 300 คน/วัน ในวันหยุดประมาณ 1,000 คน/วัน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	32 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	57 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5538 II

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาความสะอาด และขาดการจัดระเบียบของร้านค้า ขาดความพร้อมของสาธารณูปโภคพื้นฐานต่อนักท่องเที่ยว

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานประวัติศาสตร์พนมรุ้ง กรมศิลปากร
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.ตาเป็ก

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (166)

ภูพระอังคาร / PHU PHRA UNG KARN / BURIRAM

สถานที่ตั้ง

บ้านเจริญสุข ตำบลเจริญสุข อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

ประเภท

ภูเขา

ความสำคัญ

บนยอดเขาเป็นที่ตั้งของวัดเขาพระอังคารเป็นวัดที่สืงงามสร้างเลียนแบบสถาปัตยกรรมสมัยต่างๆ หลายรูปแบบและภายในโบสถ์มีภาพจิตรกรรมฝาผนังเรื่องราวพุทธชาดกเป็นภาษาอังกฤษ พบใบเสมาสมัยทวารวดีซึ่งมีอายุกว่า 2,000 ปี พระธาตุอัญเชิญมาจากอินเดีย มีพระพุทธรูปจำนวน 108 รูป อยู่โดยรอบพระธาตุ ปัจจุบันวัดนี้เป็นศูนย์กลางอบรมธรรมะแก่นักเรียน ครูอาจารย์ และข้าราชการท้องถิ่น

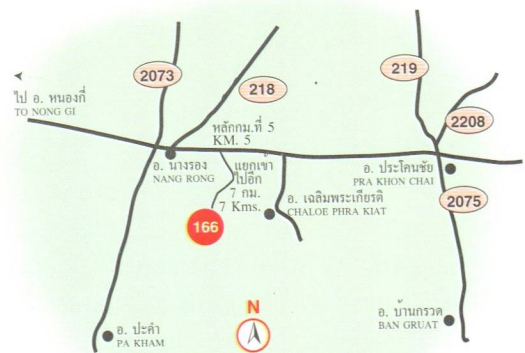
การเข้าถึง

ห่างจากภูพนมรุ้งประมาณ 13 กิโลเมตร โดยทางหลวงหมายเลข 2075 บริเวณกิโลเมตรที่ 5 เลี้ยวขวาเข้าถนน รพช. ประมาณ 7 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นภูเขาไฟเก่าดับสนิทแล้วในเทือกเขาพนมดงรัก บนยอดเขามีหินลาวาและร่องรอยของปล่องภูเขาไฟดั้งเดิมมีน้ำขังตลอดปี เดิมภูพระอังคารมีชื่อว่า "ภูเขาลอย" มีรูปร่างลักษณะเหมือนพญาคูรุท ครั้นเมื่อพญาทั้ง 5 ได้นำพระอัฐิธาตุของพระพุทธองค์มาประดิษฐานไว้ จึงมีผู้ขนานนามภูเขาแห่งนี้เสียใหม่ว่า "ภูพระอังคาร" ปัจจุบันบริเวณภูพระอังคาร

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	32 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	102 องศา	49 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5538 II

ยังพบเห็นไก่อฟ้า นกเงือก ภูชนิดต่าง ๆ มีชาวบ้านมาเก็บเห็ดสารพัดชนิด

สภาพปัญหา

เป็นพื้นที่กันดารน้ำ มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ถนนทางเข้าก่อนถึงภูพระอังคารไม่สะดวก

องค์กรรับผิดชอบ

วัดเขาพระอังคาร อยู่ในเขตพื้นที่ อบต.เจริญสุข

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (167)

มออีแดง / MORE E DAENG / SI SA KET

สถานที่ตั้ง

ตำบลเสาธงชัย อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภท

ภูเขา

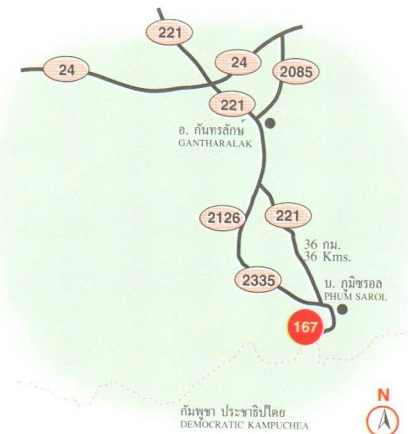
ความสำคัญ

เป็นจุดชมทัศนียภาพทิวเขาพนมดงรัก แผ่นดินเขมรต่ำ และสามารถมองเห็นปราสาทเขาพระวิหารซึ่งห่างออกไป 1 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์หรือสัญลักษณ์ของท้องถิ่น ยอดผาเป็นลานหินกว้างเป็นที่ตั้งของพระพุทธรูปหินทรายทวารพราณถือเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดศรีสะเกษ

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 221 ห่างจากอำเภอกันทรลักษ์ลงไปทางใต้ 36 กิโลเมตร ติดเขตแดนไทย - กัมพูชา

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

สภาพปัจจุบัน

เป็นหน้าผาซึ่งเกิดจากการสอดตัวของเปลือกโลกจากทางด้านประเทศกัมพูชามาทางฝั่งไทย ทำให้เกิดการยกตัวเป็นภูผาหินขนาดใหญ่ ด้านผามออีแดงเป็นส่วนหนึ่งของแผ่นดินสูง มีวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปนาคปรก และทางทิศใต้ ซึ่งเป็นหน้าผาที่อยู่ต่ำลงไปมีภาพสลักหินนูนต่ำศิลปะเขมร อายุราวพุทธศตวรรษที่ 15 สันนิษฐานว่าเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย นอกจากนี้บนยอดเขายังเป็นที่ตั้งของหน่วยปฏิบัติการทวารพราณรักษาชายแดน

สภาพปัญหา

ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานที่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว และมีการขีดเขียนบนลานหินของนักท่องเที่ยว

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	23 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	40 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5937 IV

องค์กรรับผิดชอบ

สำนักงานป่าไม้เขตจังหวัดอุบลราชธานี
อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. เสาธงชัย

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (168)

น้ำตกศาลาโรงเกียรติ (น้ำตกปีศาจ) / SUM RAONG KIAT CASCADE

/ SI SAKET

สถานที่ตั้ง

บ้านศาลาโรงเกียรติ ตำบลบักคอง อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดศรีสะเกษ และสถานที่ฝึกกิจกรรมโครงการค่ายเยาวชนรักป่ารักษาสิ่งแวดล้อม

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2127 ประมาณกิโลเมตรที่ 15 มีทางแยกขวามือเข้าประมาณ 1 กิโลเมตร

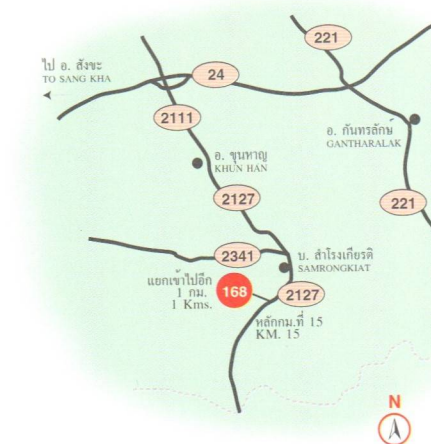
สภาพปัจจุบัน

เป็นน้ำตกซึ่งตั้งอยู่บริเวณเขตอุทยานพนมดงรัก เกิดจากต้นน้ำห่าจากน้ำตกประมาณ 3 กิโลเมตร น้ำตกห้วยศาลาโรงเกียรติเป็นน้ำตกขนาดใหญ่กลางดงจากหน้าผาสูงประมาณ 8 เมตร เหนือน้ำตกเป็นธารน้ำไหลไปตามลานหิน ในฤดูฝนน้ำไหลตกลงพื้นเสียงดังสนั่นก้องไปทั่วทั้งป่า ได้ยินไปถึงหมู่บ้านศาลาโรงเกียรติ เป็นที่น่ากลัวยิ่งนัก จึงได้ขนานนามว่า "น้ำตกปีศาจ" เดิมเป็นพื้นที่เขตกองร้อยปีศาจอันเป็นที่มาของชื่อน้ำตก ซึ่งยังปรากฏร่องรอยหลุมบังเกอร์ให้เห็นทั่วบริเวณ ปัจจุบันมีการจัดสร้างสวนหย่อม สวยงามรอบบริเวณน้ำตก มีนักท่องเที่ยวประมาณ 100 คน/วัน วันหยุดประมาณ 1,000 คน/วัน

สภาพปัญหา

เจ้าหน้าที่ดูแลไม่เพียงพอ นักท่องเที่ยวชอบทิ้งขยะเกลื่อนกลาด และสาธารณูปโภคพื้นฐานไม่เพียงพอที่จะรองรับนักท่องเที่ยว การบุกรุกทำลายป่าต้นน้ำ

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	31 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	29 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5838 II

องค์กรรับผิดชอบ

สวนรุกขชาติ 100 ปี กรมป่าไม้ ป่าไม้เขตอุบลราชธานี อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. บักคอง

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (169)

น้ำตกห้วยจันทร์ / HUAI CHAN CASCADE / SI SA KET

สถานที่ตั้ง

บ้านห้วยจันทร์ หมู่ที่ 11 ตำบลห้วยจันทร์ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภท

น้ำตก

ความสำคัญ

เป็นน้ำตกที่สวยงาม มีที่มาของชื่อคือทำบุญจันทร์ซึ่งมาเสียชีวิตที่นี่หรืออีกนัยหนึ่ง คือ เนื่องจากเป็นบริเวณที่มีต้นจันทร์มาก ใช้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวพักผ่อนหย่อนใจ

การเข้าถึง

โดยทางหลวงหมายเลข 2127 จากอำเภอบัวใหญ่ ประมาณ 12 กิโลเมตร แล้วแยกทางลูกรังเข้าไปน้ำตกประมาณ 13 กิโลเมตร

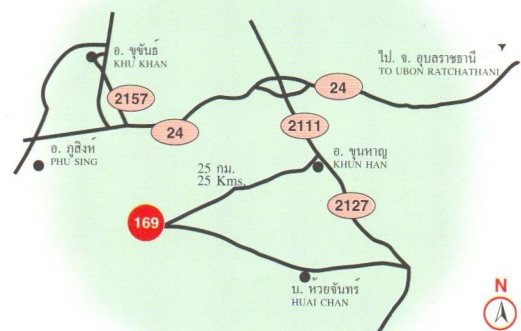
สภาพปัจจุบัน

น้ำตกห้วยจันทร์หรือน้ำตกกันทรอมเป็นน้ำตกขนาดกลาง 3 ชั้น มีต้นกำเนิดจากเทือกเขาบรรทัด บริเวณเขาเสลา (ภูเสลา) แล้วไหลลงสู่แม่น้ำมูลที่ อ.เมือง จ.ศรีสะเกษเดิมมีต้นจันทร์แดงและจันทร์ขาวอยู่หนาแน่น น้ำตกห้วยจันทร์เป็นน้ำตกที่มีน้ำตลอดปี บริเวณน้ำตกร่มรื่นรายล้อมด้วยพันธุ์ไม้ป่า เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจได้ บริเวณทางเข้ามีเพิงร้านค้า 2 ข้างทางและมีลานจอดรถ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 200 คน/วัน

สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาสภาพทั่วไป มีการบุกรุกทำลายป่า และขาดงบประมาณในการปรับปรุง

แผนที่การเข้าถึงพอส่งเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	31 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5838 II

องค์กรรับผิดชอบ

อบต.ห้วยจันทร์

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (170)

หนองไผ่บึง / NONG PRI BUNG / SI SAKET

สถานที่ตั้ง

บ้านสวาย หมู่ที่ 2 ตำบลไผ่บึง อำเภอไผ่บึง จังหวัดศรีสะเกษ

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นบึงที่ได้รับการพัฒนาเป็นแหล่งน้ำความจุประมาณ 300,000 ลูกบาศก์เมตร โดย กรม.กลาง เมื่อประมาณ พ.ศ. 2524 สำหรับราษฎรประมาณ 400 ครอบครัว และพื้นที่เกษตรประมาณ 1,000 ไร่

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 221 ระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร แยกเข้าเส้นทางหลวงหมายเลข 2111 อีก 20 กิโลเมตร บึงจะอยู่ทางซ้าย รถยนต์สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้โดยมีถนนคันดินรอบบึง

สภาพปัจจุบัน

เป็นบึงธรรมชาติลึกประมาณ 3 เมตร มีการเลี้ยงปลาบึก ช่วงฤดูหนาวราวเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน มีนกเป็ดน้ำอพยพมาอยู่บริเวณบึง ซึ่งปัจจุบันเริ่มลดน้อยลง และยังใช้เป็นสถานที่ลอยกระทงของชาวบ้าน

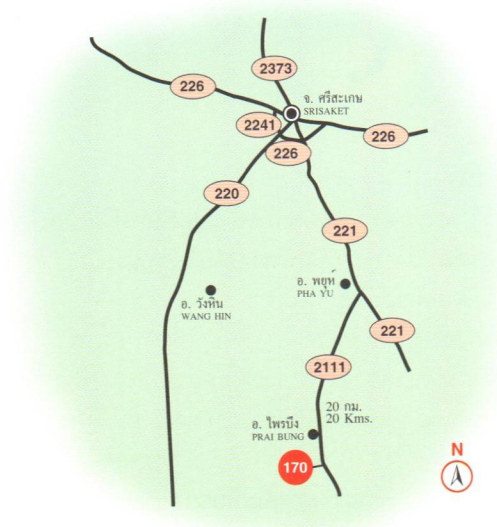
สภาพปัญหา

ขาดการดูแลรักษาสภาพบึงและไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแล สภาพโดยรอบรกร้าง จึงไม่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้สถานที่

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลตำบลไผ่บึง อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ไผ่บึง

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	14 องศา	45 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	22 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5838 I

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์ (171)

แก่งสะพือ / KAENG SAPHUE / UBON RATCHATHANI

สถานที่ตั้ง

ตำบลพิบูลมังสาหาร อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท

แก่ง

ความสำคัญ

เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดอุบลราชธานี บริเวณริมฝั่งแม่น้ำมูลมีศาลาขนาดใหญ่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นจุดชมวิว และเป็นสถานที่จัดงานประเพณีสงกรานต์ของจังหวัดเป็นประจำทุกปี แก่งสะพือเป็นสถานที่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเคยเสด็จพระราชดำเนินมาชมแก่งนี้ถึง 2 ครั้ง

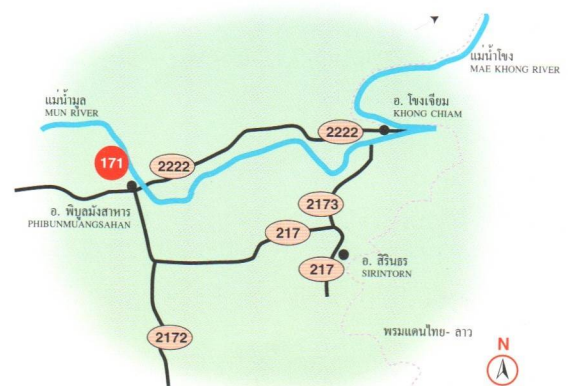
การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 217 ถึงอำเภอพิบูลมังสาหาร มีทางแยกประมาณ 600 เมตร เข้าสู่ตัวแก่ง

สภาพปัจจุบัน

เป็นแก่งใหญ่สวยงามกลางลำน้ำมูล คำว่า "สะพือ" เป็นภาษาส่วยสันนิษฐานว่ามาจากคำว่า "ซาพิด" หรือ "ซาปัด" แปลว่า งูเหลือมหรือ งูใหญ่ แก่งสะพือเป็นแก่งที่มีหินน้อยใหญ่สลับซับซ้อน เมื่อกระแสน้ำไหลผ่านกระทบหินแล้วเกิดเป็นฟองสีขาวมีเสียงดังตลอดเวลา ในฤดูแล้งจะเห็นเป็นชั้นของแก่งคล้ายน้ำตก ส่วนฤดูฝนน้ำหลากทำให้ไม่สามารถมองเห็นแก่ง บริเวณทางเข้ามีสระน้ำด้านหน้าและวัดสระแก้ว และมีร้านขายสินค้าพื้นเมือง ริมฝั่งแม่น้ำมีศาลาพักผ่อน และสวนหย่อมเป็นแนวยาว เหนือแก่งและใต้แก่งมีปลาพื้นบ้านมากมาย

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	15 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	105 องศา	15 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 6039 III

สภาพปัญหา

ปัญหาการทิ้งขยะจากนักท่องเที่ยว ชาวบ้านขโมยหินในแก่ง ไม่มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ มีผู้ได้รับบาดเจ็บจากกระเบื้องและเศษแก้ว ที่ถูกขว้างทิ้งลงไปในแก่งเป็นจำนวนมาก

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลตำบลพิบูลมังสาหาร

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (172)

แก่งตะนะ / KAENG TANA / UBON RATCHATHANI

สถานที่ตั้ง

ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอสิรินธร และ ตำบลโขงเจียม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท

แก่ง

ความสำคัญ

เป็นแก่งกลางลำน้ำมูลที่ใหญ่ที่สุด มีปลาชุกชุมมาก และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดอุบลราชธานี

การเข้าถึง

ทางแยกจากทางหลวงหมายเลข 217 เยื้องทางเข้าเขื่อนสิรินธร เข้าสู่ทางหลวง 2296 ประมาณ 4 กิโลเมตร ทางเข้าแก่งเป็นถนนลาดยางสองข้างทางเป็นป่าธรรมชาติ

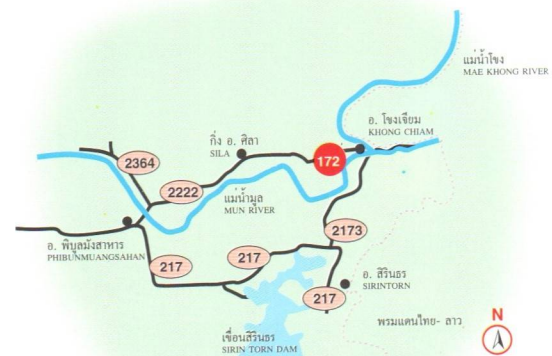
สภาพปัจจุบัน

เป็นโขดหินทรายขนาดมหึมา ลักษณะเป็นเกาะหินกลางลำน้ำมูลอยู่ด้านล่างตอนตะนะ กระแสน้ำไหลเชี่ยวกราก ชัดเขาะลงในแนวโขดหินสูงราว 6 เมตร บ้างไหลซอกซอนไปตามร่องหิน และลานหินริมฝั่งแม่น้ำมูล เสียงกระแสน้ำไหลดังก้องไปทั่วผืนป่า สังเกตเกาะกลางแก่งจะเห็นแท่นปูนสี่เหลี่ยมสร้างขึ้นในสมัยฝรั่งเศสล่าอาณานิคม เพื่อเป็นเครื่องหมายชี้ร่องน้ำในการเดินเรือ บริเวณแก่งตะนะยังมีถ้ำได้นำอยู่หลายแห่งซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของปลาที่ชุกชุมมาก พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติแก่งตะนะประมาณ 80 ตารางกิโลเมตร หรือ 50,000 ไร่ ทิศนียภาพของแก่งตะนะจะมองเห็นเฉพาะฤดูแล้ง ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 500 คน/วัน วันหยุดประมาณ 1,000 - 2,000 คน/วัน

สภาพปัญหา

น้ำแรง มีตะไคร่น้ำทำให้โขดหินลื่น เกิดอุบัติเหตุและทำให้นักท่องเที่ยว

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	18 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	105 องศา	28 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 6039 I

เสียชีวิตบ่อยๆ มีปัญหาการบุกรุกยึดครองที่ดินภายในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ ชาวบ้านเข้ามาลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ล่าสัตว์ในเขตอุทยาน

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. คำเขื่อนแก้ว และ อบต. โขงเจียม

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์ (173)

ผาแต้ม / PHA TAEM / UBON RATCHATHANI

สถานที่ตั้ง

ตำบลห้วยไผ่ เขตอำเภอโขงเจียม อำเภอศรีเมืองใหม่ และ อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท

ภูเขา ล้วนฐานอื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยาและภูมิลักษณะธรรมชาติ

ความสำคัญ

เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกในประเทศไทยที่มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศลาว เป็นแนวเขตอุทยานแห่งชาติที่ยาวที่สุดทำให้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ป่าเขาทางฝั่งประเทศลาวได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ผาแต้มมีภาพเขียนสีโบราณที่มากที่สุดเท่าที่เคยค้นพบในประเทศไทยและต่างประเทศ

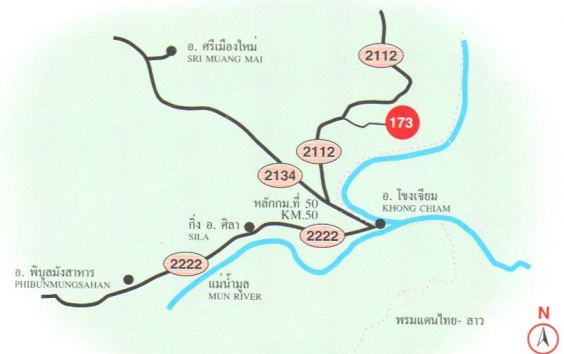
การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2134 (โขงเจียม - ศรีเมืองใหม่) ถึงกม.ที่ 50 แยกเข้าไปตามทางหลวงหมายเลข 2112 เลี้ยวซ้าย ประมาณ 3 กิโลเมตร

สภาพปัจจุบัน

เป็นที่ราบสูงและเนินเขา มีพื้นที่ประมาณ 140 ตารางกิโลเมตร มีหน้าผาสูงชันซึ่งเกิดจากการแยกตัวของผิวโลก "ผาแต้ม" เป็นชื่อเรียกกันในห้องถิ่น หมายถึงหน้าผาที่มีสีไประบายขีดเขียนไว้เป็นรูปต่าง ๆ ซึ่งเป็นภาพเขียนสีโบราณก่อนประวัติศาสตร์ อายุราว 3,000 - 4,000 ปี ไม่ต่ำกว่า 300 ภาพ เรียงรายตามความยาวของหน้าผาติดต่อกันประมาณ 180 เมตร สภาพป่าโดยทั่วไปเป็นป่าเต็งรัง มีหินทรายลักษณะแปลกตากระจายอยู่ทั่วบริเวณ มีพันธุ์ไม้ดอกที่สวยงามขึ้นอยู่ตามลานหินมากมาย ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 500 คน/วัน วันหยุดประมาณ 1,000 คน/วัน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันครอนรุักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	24 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	105 องศา	32 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 6139 IV

สภาพปัญหา

นักท่องเที่ยวชอบเก็บพรรณไม้โดยขาดจิตสำนึก มีการขูดขีดทำลายภาพเขียน เคยมีอุบัติเหตุรถเก๋งชนหินร่วงหล่นทับนักท่องเที่ยวจนเสียชีวิต

องค์กรรับผิดชอบ

กรมศิลปากร เฉพาะบริเวณโบราณสถานและภาพเขียนส่วนอื่น ๆ ทั้งหมด อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ ดูแลรับผิดชอบ อยู่ในเขตพื้นที่ อบต. ห้วยไผ่

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (174)

ศาลเจ้าย / SAO CHA LAENG / UBON RATCHATHANI

สถานที่ตั้ง

ตำบลห้วยไผ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี

ประเภท

สถานที่อื่น ๆ ที่มีความสำคัญทางธรณีสัณฐานวิทยาและภูมิลักษณะ-
วรรณนา

ความสำคัญ

เป็นหลักฐานทางธรณีวิทยาว่าเมื่อประมาณล้านกว่าปีมาแล้ว บริเวณนี้
คงจะเป็นทะเลมาก่อน

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2134 (โขงเจียม - ศรีเมืองใหม่) ถึง กม.ที่ 50
แยกเข้าไปตามทางหลวงหมายเลข 2112 อีกประมาณ 2 กิโลเมตร
ก่อนถึงผาแต้ม

สภาพปัจจุบัน

เป็นหินตั้งซ้อนกันโดยธรรมชาติ มีลักษณะคล้ายดอกเห็ดเรียงรายกัน
อยู่มากมาย เกิดจากการถูกลมกัดกร่อนและการชะล้างของน้ำ
รูปทรงเกิดจากหินสองก้อนวางซ้อนกันได้น้ำ ซึ่งหินดังกล่าวจะปรากฏ
เห็นซากเปลือกหอย กรวด หอย อยู่ในแผ่นดินขนาดใหญ่ นักธรณีวิทยา
สันนิษฐานว่าบริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน แล้วมีการกัดกร่อนจนกลายเป็น
เช่นที่เห็นในปัจจุบัน

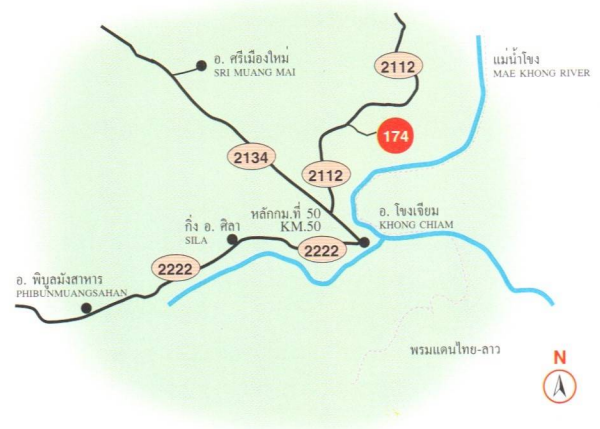
สภาพปัญหา

ไม่มีการบริการรองรับนักท่องเที่ยว เป็นเพียงทางผ่านสู่ผาแต้ม

องค์กรรับผิดชอบ

อุทยานแห่งชาติผาแต้ม ส่วนอุทยานแห่งชาติทางบก สำนักอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ สภาตำบล ห้วยไผ่

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	25 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	105 องศา	31 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 6139 IV

ชื่อแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ (175)

หนองสามขา / NONG SAM KHA / AMNAT CHAROEN

สถานที่ตั้ง

ตำบลรัตนวาริ อำเภอหัวตะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

ประเภท

หนอง , บึง

ความสำคัญ

เป็นแหล่งน้ำดิบเพื่อการประปา เป็นแหล่งจับสัตว์น้ำของชาวบ้านและ
เป็นสถานที่ที่ชาวบ้านใช้จัดเทศกาลลอยกระทง

การเข้าถึง

ทางหลวงหมายเลข 2210 ไปอำเภอหัวตะพาน อยู่หลังที่ว่าการอำเภอ
หัวตะพาน

สภาพปัจจุบัน

เป็นหนองน้ำธรรมชาติซึ่งไหลมาจากห้วยสามขา มีพื้นที่ประมาณ 300
- 400 ไร่ เดิมเป็นแอ่งเล็กใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตร ปัจจุบันยังมีปลา
กราย ปลาทอง ปลาหมอ และสัตว์น้ำอื่น ๆ อยู่บ้าง

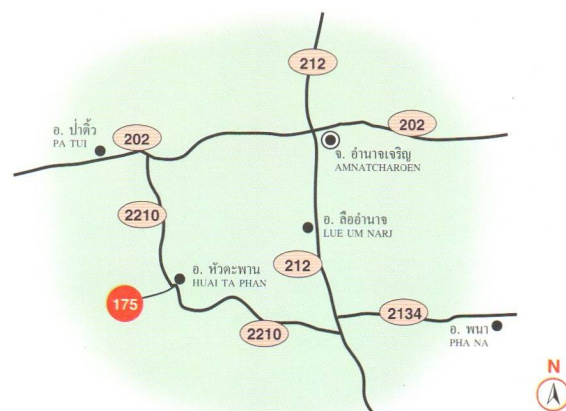
สภาพปัญหา

มีหญ้าขึ้นในน้ำทำให้เกิดการตื้นเขิน หน้าแล้งน้ำน้อย น้ำประปาที่ดูด
มาใช้มีสภาพขุ่น

องค์กรรับผิดชอบ

เทศบาลตำบลหัวตะพาน

แผนที่การเข้าถึงพอสังเขป

พิกัดที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์โดยประมาณ

ละติจูดที่	15 องศา	41 ลิปดาเหนือ
ลองจิจูดที่	104 องศา	29 ลิปดาตะวันออก
แผนที่	1 : 50,000	ระวางที่ 5840 II

รายชื่อแหล่งธรรมชาติที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกทางธรรมชาติของท้องถิ่น อันควรรอนุรักษ์ในปีแห่งการพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ภาคเหนือ

1. ทุ่งบัวตอง(เคยแม่อุค)	อ.ขุนยวม	จ. แม่ฮ่องสอน	31. ถ้ำผานางคอย	อ.ร้อยกวาง	จ.แพร่
2. ดอยกอกมู	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	32. น้ำตกห้วยโรง	อ.ร้อยกวาง	จ.แพร่
3. ถ้ำน้ำลอด	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	33. เพาะเมืองผี	อ.เมือง	จ.แพร่
4. น้ำตกผาเสื่อ	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	34. ถ้ำผาตูบ	อ.เมือง	จ.น่าน
5. ถ้ำปลา	อ.เมือง	จ. แม่ฮ่องสอน	35. ถ้ำผาผอง-ถ้ำผาเวียง	อ.เวียงสา	จ.น่าน
6. น้ำตกแม่สุริน	อ.ขุนยวม	จ. แม่ฮ่องสอน	36. น้ำตกศิลาเพชร	อ.บัว	จ.น่าน
7. ถ้ำเชียงดาว	อ.เชียงดาว	จ. เชียงใหม่	37. เสดิน-ฮ่อมจ้อม	อ.น่าน้อย	จ.น่าน
8. ถ้ำเมืองจอน	อ.สันกำแพง	จ. เชียงใหม่	38. น้ำตกธารรักษ์	อ.แม่สอด	จ.ตาก
9. น้ำตกห้วยแก้ว	อ.เมือง	จ. เชียงใหม่	39. ถ้ำแม่อุสุ	อ.ท่าสองยาง	จ.ตาก
10. น้ำตกแม่ยะ	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	40. น้ำตกลานสาง	อ.เมือง	จ.ตาก
11. น้ำตกแม่กลาง	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	41. น้ำตกพาเจริญ	อ.พบพระ	จ.ตาก
12. น้ำตกแม่สา	อ.แมริม	จ. เชียงใหม่	42. น้ำตกทีลอซู	อ.อุ้มผาง	จ.ตาก
13. โป่งเดือดป่าแป๋	อ.แม่แตง	จ. เชียงใหม่	43. เขาสน	อ.เมือง	จ.กำแพงเพชร
14. บ่อน้ำร้อนฝาง	อ.ฝาง	จ. เชียงใหม่	44. น้ำตกคลองลาน	อ.คลองลาน	จ.กำแพงเพชร
15. ออบหลวง	อ.ฮอด	จ. เชียงใหม่	45. น้ำตกคลองน้ำไหล(น้ำตกปางควาย)	อ.คลองลาน	จ.กำแพงเพชร
16. ผาฮอด	อ.จอมทอง	จ. เชียงใหม่	46. ถ้ำนเรศวร	อ.เนินมะปราง	จ.พิษณุโลก
17. ถ้ำหลวงนางนอน(เขานางนอน)	อ.แม่สาย	จ. เชียงราย	47. น้ำตกชาติตระการ	อ.ชาติตระการ	จ.พิษณุโลก
18. น้ำตกขุนกรณ์	อ.เมือง	จ. เชียงราย	48. น้ำตกแก่งโสภา	อ.วังทอง	จ.พิษณุโลก
19. น้ำตกปูแกง	อ.พาน	จ. เชียงราย	49. น้ำตกปอย	อ.วังทอง	จ.พิษณุโลก
20. หาดทรายริมแม่น้ำกก (ห้วยยา2)	อ.เมือง	จ. เชียงราย	50. ถ้ำลม-ถ้ำวัง	อ.ทุ่งเสลี่ยม	จ.สุโขทัย
21. น้ำตกภูซาง	อ.เชียงคำ	จ.พะเยา	51. น้ำตกสายรุ้ง	อ.คีรีมาศ	จ.สุโขทัย
22. น้ำตกจำปาทอง	อ.เมือง	จ.พะเยา	52. น้ำตกคาคาแว	อ.ศรีสัชนาลัย	จ.สุโขทัย
23. กร๊วนพะเยา	อ.เมือง	จ.พะเยา	53. บึงสีไฟ	อ.เมือง	จ.พิจิตร
24. ผังด้า	อ.เชียงม่วน	จ.พะเยา	54. น้ำตกศรีดิษฐ์	อ.เขาค้อ	จ.เพชรบูรณ์
25. ถ้ำหลวง	อ.บ้านโฮ่ง	จ.ลำพูน	55. น้ำตกคาคหมอก	อ.หล่มเก่า	จ.เพชรบูรณ์
26. น้ำตกแม่ก้อ	อ.ลี้	จ.ลำพูน	56. ลานหินปุ่ม-ลานหินแตก	อ.หล่มสัก	จ.เพชรบูรณ์
27. น้ำตกผาไท	อ.งาว	จ.ลำปาง	57. เขาแก้ว-เขาหน่อ และบริเวณใกล้เคียง	อ.บรรพตพิสัย	จ.นครสวรรค์
28. น้ำตกวังแก้ว	อ.วังเหนือ	จ.ลำปาง	58. บึงบอระเพ็ด	อ.เมือง	จ.นครสวรรค์
29. น้ำตกแจ้ซ้อน-น้ำพุร้อนแจ้ซ้อน	อ.เมืองปาน	จ.ลำปาง	59. เขาม่อนชัย	อ.ลานสัก	จ.อุทัยธานี
30. แก่งหลวง	อ.ลอง	จ.แพร่	60. น้ำตกหินลาด	อ.บ้านไร่	จ.อุทัยธานี

ภาคกลาง

61. น้ำตกวังบ้านเหลียง	อ.ชัยบาดาล	จ.ลพบุรี	88. น้ำตกนางรอง	อ.เมือง	จ.นครนายก
62. บึงแม่ลา	อ.เมือง	จ.สิงห์บุรี	89. น้ำตกสรีกษา	อ.เมือง	จ.นครนายก
63. น้ำตกมวกเหล็ก	อ.มวกเหล็ก	จ.สระบุรี	90. แก่งสัตถ์ไค	อ.ประจันตคาม	จ.ปราจีนบุรี
64. น้ำตกเจ็ดสาวน้อย	อ.มวกเหล็ก	จ.สระบุรี	91. น้ำตกเขาไถ่	อ.เมือง	จ.ปราจีนบุรี
65. บึงพระราม	อ.พระนครศรีอยุธยา	จ.พระนครศรีอยุธยา	92. น้ำตกห้วยเกษียร	อ.เมือง	จ.ปราจีนบุรี
66. ถ้ำธารลอด	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	93. เขาน้ำร้อน	อ.พนมสารคาม	จ.ฉะเชิงเทรา
67. ถ้ำพระธาตุ	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	94. เกาะสีชัง	อ.เกาะสีชัง	จ.ชลบุรี
68. ถ้ำดาวดึงส์	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	95. หาดบางแสน	อ.เมือง	จ.ชลบุรี
69. ถ้ำละว้า	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	96. หาดพิทยาส	อ.บางละมุง	จ.ชลบุรี
70. น้ำตกเขาพัง(น้ำตกไทรโยคน้อย)	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	97. หาดจอมเทียน	อ.บางละมุง	จ.ชลบุรี
71. น้ำตกไทรโยคใหญ่	อ.ไทรโยค	จ.กาญจนบุรี	98. น้ำตกเขาชะเมา(น้ำตกคลองน้ำใส)	อ.แกลง	จ.ระยอง
72. น้ำตกห้วยขนุน	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	99. น้ำตกธรรมชาติ	อ.วังจันทร์	จ.ระยอง
73. น้ำตกเอราวัณ	อ.ศรีสวัสดิ์	จ.กาญจนบุรี	100. หาดทรายแก้ว(เกาะเสม็ด)	อ.เมือง	จ.ระยอง
74. สวนหิน	อ.เมือง	จ.กาญจนบุรี	101. หาดแม่รำพึง	อ.เมือง	จ.ระยอง
75. เขาขุ	อ.เมือง	จ.ราชบุรี	102. แหลมแม่พิมพ์	อ.เมือง	จ.ระยอง
76. ถ้ำเขามิน	อ.จอมบึง	จ.ราชบุรี	103. น้ำตกพลิว	อ.แหลมสิงห์	จ.จันทบุรี
77. ถ้ำจอมพล	อ.จอมบึง	จ.ราชบุรี	104. น้ำตกกระถิง	อ.มะขาม	จ.จันทบุรี
78. ถ้ำเจ้าลาย	อ.ชะอำ	จ.เพชรบุรี	105. หาดคู้วาม	อ.ท่าใหม่	จ.จันทบุรี
79. เขาวัง	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	106. แหลมเสด็จทุ่งกระเบน	อ.ท่าใหม่	จ.จันทบุรี
80. ถ้ำเขาหลวง	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	107. แหลมสิงห์	อ.แหลมสิงห์	จ.จันทบุรี
81. หาดเจ้าสำราญ	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	108. หาดทรายแก้ว	อ.เมือง	จ.ตราด
82. หาดชะอำ	อ.เมือง	จ.เพชรบุรี	109. หาดบ้านหิน	อ.คลองใหญ่	จ.ตราด
83. น้ำตกห้วยยาง	อ.ทับสะแก	จ.ประจวบคีรีขันธ์	110. หาดสุขสำราญ	อ.คลองใหญ่	จ.ตราด
84. หาดวนกร	อ.ทับสะแก	จ.ประจวบคีรีขันธ์	111. อ่าวศาลคู้	อ.แหลมงอบ	จ.ตราด
85. หาดหัวหิน	อ.หัวหิน	จ.ประจวบคีรีขันธ์	112. แหลมงอบ	อ.แหลมงอบ	จ.ตราด
86. เขาเต่า	อ.หัวหิน	จ.ประจวบคีรีขันธ์	113. เสาหินเหลี่ยม	อ.เขาสมิง	จ.ตราด
87. ดอนหอยหลอด	อ.เมือง	จ.สมุทรสงคราม			

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

114. ผาเง็ก	อ.หนองบัวแดง	จ.ชัยภูมิ	145. บึงใหญ่	อ.ธาตุพนม	จ.นครพนม
115. ถ้ำวัวแดง	อ.หนองบัวแดง	จ.ชัยภูมิ	146. แก่งกะเบา	อ.หว้านใหญ่	จ.มุกดาหาร
116. น้ำตกตาดโตน	อ.เมือง	จ.ชัยภูมิ	147. ภูผาเทิบ	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
117. หอนางแว	อ.คอนสวรรค์	จ.ชัยภูมิ	148. ภูผาพระ	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
118. บึงละหาน	อ.จัตุรัส	จ.ชัยภูมิ	149. ถ้ำฝ้ายม้อแดง	อ.เมือง	จ.มุกดาหาร
119. ป่าหินงาม	อ.เทพสถิต	จ.ชัยภูมิ	150. น้ำตกตาดโตน	อ.หนองสูง	จ.มุกดาหาร
120. แก่งฟ้า	อ.เมือง	จ.ขอนแก่น	151. ภูสิงห์	อ.สหัสขันธ์	จ.กาฬสินธุ์
121. บึงแก่นนคร	อ.เมือง	จ.ขอนแก่น	152. ภูบ่อ	อ.เมือง	จ.กาฬสินธุ์
122. ถ้ำผาพวง	อ.ชุมแพ	จ.ขอนแก่น	153. น้ำตกตาดทอง	อ.เขาวง	จ.กาฬสินธุ์
123. ผานกเค้า	อ.ชุมแพ	จ.ขอนแก่น	154. สะพานหิน	อ.ภูผามาศ	จ.กาฬสินธุ์
124. ถ้ำเอราวัณ	อ.นาแก	จ.หนองบัวลำภู	155. หอนางบัว	อ.กันทรวิชัย	จ.มหาสารคาม
	(อ.นาแกกลาง)	(จ.อุดรธานี)	156. หินร่อง	อ.โกสุมพิสัย	จ.มหาสารคาม
125. น้ำตกขุมทอง	อ.นาแก	จ.อุดรธานี	157. ผาไม้ย้อย	อ.หนองพอก	จ.ร้อยเอ็ด
126. หอนางอุษา	อ.บ้านผือ	จ.อุดรธานี	158. บึงพลาญ	อ.เมือง	จ.ร้อยเอ็ด
127. น้ำตกเพาใต้	อ.เมือง	จ.หนองบัวลำภู	159. ภูผาพระ	อ.เลิงนกทา	จ.ยโสธร
128. ภูทอก	อ.บึงกาฬ	จ.หนองคาย	160. น้ำตกเหวสุวัต	อ.ปากช่อง	จ.นครราชสีมา
129. น้ำตกเจ็ดสีภูว	อ.บึงกาฬ	จ.หนองคาย	161. น้ำตกหลักเหว	อ.ปากช่อง	จ.นครราชสีมา
130. น้ำตกธารทอง	อ.สังขม	จ.หนองคาย	162. บึงกระโทก	อ.โชคชัย	จ.นครราชสีมา
131. น้ำตกธารทิพย์(น้ำตกตาดเสริม)	อ.สังขม	จ.หนองคาย	163. ถ้ำวัวแดง	อ.ครบุรี	จ.นครราชสีมา
132. แก่งคุดคู้	อ.เข็ญคาน	จ.เลย	164. ภูกระโดง	อ.เมือง	จ.บุรีรัมย์
133. ภูกระดึง	อ.ภูกระดึง	จ.เลย	165. ภูผามรุ้ง	อ.นางรอง	จ.บุรีรัมย์
134. ภูเรือ	อ.ภูเรือ	จ.เลย	166. ภูพระอังคาร	อ.นางรอง	จ.บุรีรัมย์
135. ภูหลวง	อ.วังสะพุง	จ.เลย	167. มอ้อแดง	อ.กันทรลักษ์	จ.ศรีสะเกษ
136. ถ้ำผาพวง	อ.วังสะพุง	จ.เลย	168. น้ำตกสำโรงเกียรติ(น้ำตกปีศาจ)	อ.ขุนหาญ	จ.ศรีสะเกษ
137. ถ้ำผาปู่	อ.เมือง	จ.เลย	169. น้ำตกห้วยจันทร์	อ.ขุนหาญ	จ.ศรีสะเกษ
138. ถ้ำพระทอง	อ.วาริชภูมิ	จ.สกลนคร	170. หอนางโพธิ์	อ.โพธิ์	จ.ศรีสะเกษ
139. น้ำตกคำหอม	อ.เมือง	จ.สกลนคร	171. แก่งสะพือ	อ.พิบูลมังสาหาร	จ.อุบลราชธานี
140. น้ำตกตาดโตน	อ.เมือง	จ.สกลนคร	172. แก่งตะนะ	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
141. หอนางหาน	อ.เมือง	จ.สกลนคร	173. ผาแต้ม	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
142. ถ้ำพระเวทย์	อ.นาแก	จ.นครพนม	174. เสาเฉลียง	อ.โขงเจียม	จ.อุบลราชธานี
143. น้ำตกตาดขาม	อ.บ้านแพง	จ.นครพนม	175. หอนางสามขา	อ.หัวสะพาน	จ.อำนาจเจริญ
144. น้ำตกนาโพธิ์	อ.บ้านแพง	จ.นครพนม			(จ.อุบลราชธานี)

ภาคใต้

176. ถ้ำเขาเกรียบ	อ.หลังสวน	จ.ชุมพร	220. น้ำตกบาโจ(น้ำตกป่าโจ)	อ.บาเจาะ	จ.นราธิวาส
177. น้ำตกกะเปาะ	อ.ท่าแซะ	จ.ชุมพร	221. น้ำตกซีโป	อ.ระแงะ	จ.นราธิวาส
178. น้ำตกทุ่งเคโก	อ.ทุ่งตะโก	จ.ชุมพร	222. หาดนราพิศน	อ.เมือง	จ.นราธิวาส
179. หาดอโหมทัย	อ.ทุ่งตะโก	จ.ชุมพร	223. ถ้ำพระยาศรี	อ.กระบุรี	จ.ระนอง
180. หาดทรายรี	อ.เมือง	จ.ชุมพร	224. น้ำตกหวาง	อ.เมือง	จ.ระนอง
181. ทะเลใน(หมู่เกาะอ่างทอง)	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	225. น้ำตกบุญญบาล	อ.เมือง	จ.ระนอง
182. น้ำตกเขาพัง	อ.เกาะพะงัน	จ.สุราษฎร์ธานี	226. หาดแหลมสน	อ.กะเปอร์	จ.ระนอง
183. น้ำตกหินลาด	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	227. หาดประพาส	อ.กะเปอร์	จ.ระนอง
184. น้ำตกน้ำเมือง	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	228. บ่อน้ำร้อนแร่ธรรมชาติ	อ.เมือง	จ.ระนอง
185. หาดเจว็ด	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	229. เขาพิงกัน-เขาตะปู	อ.ตะกั่วทุ่ง	จ.พังงา
186. หาดละไม	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	230. ถ้ำสุวรรณคูหา	อ.ตะกั่วทุ่ง	จ.พังงา
187. หินดา-หินยาย	อ.เกาะสมุย	จ.สุราษฎร์ธานี	231. ถ้ำพุน้ำ	อ.เมือง	จ.พังงา
188. น้ำตกพรหมโลก	อ.พรหมคีรี	จ.นครศรีธรรมราช	232. ถ้ำลอด	อ.เมือง	จ.พังงา
189. น้ำตกโยก	อ.ทุ่งสง	จ.นครศรีธรรมราช	233. น้ำตกสปี	อ.ท้ายเหมือง	จ.พังงา
190. หาดสิชล	อ.สิชล	จ.นครศรีธรรมราช	234. อ่าวไม้งาม	อ.คุระบุรี	จ.พังงา
191. หาดขนอม	อ.ขนอม	จ.นครศรีธรรมราช	235. อ่าวแม่ยาย	อ.คุระบุรี	จ.พังงา
192. เขาอกทะลุ	อ.เมือง	จ.พัทลุง	236. หาดท้ายเหมือง	อ.ท้ายเหมือง	จ.พังงา
193. น้ำตกบ้านโตน	อ.เมือง	จ.พัทลุง	237. น้ำตกโดนไพร	อ.กลาง	จ.ภูเก็ต
194. น้ำตกหม่อมจ้อย	อ.ตะโหมด	จ.พัทลุง	238. หาดในยาง	อ.กลาง	จ.ภูเก็ต
195. ทะเลน้อย	อ.ควนขนุน	จ.พัทลุง	239. หาดป่าตอง	อ.กะทู้	จ.ภูเก็ต
196. เกาะหนู-เกาะแมว	อ.เมือง	จ.สงขลา	240. หาดสุรินทร์	อ.กะทู้	จ.ภูเก็ต
197. เขาตังกวน-เขาหมอย	อ.เมือง	จ.สงขลา	241. หาดในหาน	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
198. น้ำตกโตนงาช้าง	อ.หาดใหญ่	จ.สงขลา	242. เขารัง	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
199. น้ำตกบรีพัตร	อ.รัตภูมิ	จ.สงขลา	243. แหลมพรหมเทพ	อ.เมือง	จ.ภูเก็ต
200. ทะเลสาบสงขลา	อ.เมือง	จ.สงขลา	244. เกาะพีพีเล-เกาะพีพีดอน	อ.เมือง	จ.กระบี่
201. อุทยานนกน้ำคูขุด	อ.สติงพระ	จ.สงขลา	245. เขานาบนน้ำ	อ.เมือง	จ.กระบี่
202. หาดปากบางสะกอม	อ.เทพา	จ.สงขลา	246. ถ้ำพระนางใน	อ.เมือง	จ.กระบี่
203. หาดสมิหลา	อ.เมือง	จ.สงขลา	247. ถ้ำเสด็จ	อ.เมือง	จ.กระบี่
204. หาดแก้วแสง	อ.เมือง	จ.สงขลา	248. ถ้ำไวกิ้ง	อ.เมือง	จ.กระบี่
205. หาดม่วงงาม	อ.เมือง	จ.สงขลา	249. อ่าวพระนาง	อ.เมือง	จ.กระบี่
206. หาดสนอ้น	อ.เมือง	จ.สงขลา	250. สุสานหอย 75 ล้านปี	อ.เมือง	จ.กระบี่
207. น้ำตกทรายขาว	อ.โคกโพธิ์	จ.ปัตตานี	251. ถ้ำผีหัวโต	อ.อ่าวลึก	จ.กระบี่
208. หาดริชดาภิเษก(หาดสายหมอก)	อ.หนองจิก	จ.ปัตตานี	252. ถ้ำเพชร	อ.อ่าวลึก	จ.กระบี่
209. หาดแนมแรม	อ.ปะนาเระ	จ.ปัตตานี	253. ถ้ำเขาปินะ	อ.ห้วยยอด	จ.ตรัง
210. หาดชะลาชัย	อ.ปะนาเระ	จ.ปัตตานี	254. น้ำตกโดนโต๊ะ	อ.ปะเหลียน	จ.ตรัง
211. หาดตะเลาะเกาะปำ	อ.ยะหริ่ง	จ.ปัตตานี	255. ทะเลสองห้อง	อ.ห้วยยอด	จ.ตรัง
212. แหลมตาชี(แหลมโพธิ์)	อ.ยะหริ่ง	จ.ปัตตานี	256. หาดเจ้าไหม	อ.กันตัง	จ.ตรัง
213. ถ้ำคูหาภิมุข	อ.เมือง	จ.ยะลา	257. หาดปากแง	อ.สีกา	จ.ตรัง
214. ถ้ำกระแซง	อ.บันนังสตา	จ.ยะลา	258. เกาะไข่(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
215. น้ำตกสุทสา(น้ำตกกือลอง)	อ.บันนังสตา	จ.ยะลา	259. ฟ้าใต้บู(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
216. น้ำตกธารไธ	อ.ธารโต	จ.ยะลา	260. อ่าวพันตะมะสะกา(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
217. น้ำตกละอองรุ่ง	อ.ธารโต	จ.ยะลา	261. หาดหินงาม(เกาะตะรุเตา)	อ.เมือง	จ.สตูล
218. ถ้ำโถ๊ะโตะ	อ.สุคิริน	จ.นราธิวาส	262. หาดปากบารา	อ.ละงู	จ.สตูล
219. น้ำตกจืดวรินทร์	อ.สุไหงปาดี	จ.นราธิวาส	263. หาดราไ	อ.ทุ่งหว้า	จ.สตูล

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
ร่วมกับ
สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม
กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

